Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

«СОВЕТ УЗБЕКИСТОНИ» — ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО КОМИТЕТА КОМПАРТИИ УЗБЕКИСТАНА, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА И СОВЕТА МИНИСТРОВ УЗБЕКСКОЙ ССР

49 йил чиқиши, № 65 (13.625).
18 МАРТ 1967 йил
ШАНБА
Баҳоси 2 тийин.

УЛУҒ ОКТЯБРНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ ШАРАФИГА

ИҚТИСОДИЙ ИСЛОҲОТ

Мамлакатимиз халқ хўжалиги жадал ривожланмоқда. Саноатимизнинг ривожланиш суръатлари илғор капиталистик мамлакатлар индустриясининг ривожланиш суръатидан юқоридир. 1961—1965 йиллар мобайнида СССРда йил сайин ялпи саноат маҳсулоти 8,6 процентдан ортиб борди. Бу кўрсаткич АҚШда 5,7 процент, Англияда 3,3, Францияда 5,4 процентни ташкил этди. Етти йиллик мобайнида СССРда миллий даромад 53 процент кўпайди. Аҳолининг реал даромадлари эса 30 процент ортди.

Республикамиз саноати ҳам шахдам қадамлар билан одимлаяпди. Утган йили республика ялпи маҳсулоти 1965 йилдагига нисбатан 9 процент ортиқ бўлди. Меҳнат унумдорлиги 6 процент кўпайди. Республика халқ хўжалигининг етакчи тармоқларидан бўлган энергетика, химия, машинасозлик ва газ саноати жадал равнақ топяпти.

Беш йиллик план топшириқларини муваффақиятли адо этмоқ учун хўжаликни ишнинг кўзини билиб, расамади билан юритмоқ керак. КПСС Марказий Комитетининг сентябрь Пленуми қарорлари асосида амалга оширилаётган иқтисодий ислоҳотдан мурод-мақсад ҳам худди ана шудир. Янги хўжалик ислоҳоти социалистик хўжалик юритишда унча-мунча тадбир бўлмай, балки экономикага раҳбарликнинг бир-бири билан чамбарчас боғлиқ иқтисодий усулларини жорий этиш билан амалга оширилади. Ислоҳот мамлакат миқёсидаги ягона илмий-планлаштирувни хўжалик ҳисоби ва корхоналарнинг ташаббуси билан қўшиб олиб бориш имконини беради. Тармоқларга марказдан туриб раҳбарлик жойларда ташаббуснинг кенг қулоч ёзишига имконият яратади. Иқтисодий ислоҳот шарофати билан саноатимизнинг ривожланиш суръатлари кучаяди. Хўжаликдаги резервларни аниқлаш ва тўла ишга солиш мумкин бўлиб қолади. Ижтимоий ишлаб чиқаришнинг самараси ортади, мамлакатнинг миллий даромади, демак халқ фаровонлиги кўтарилади.

Республика саноат корхоналарида ҳам бутун мамлакатда бўлгани сингари хўжалик ислоҳотини амалга ошириш юзасидан катта иқтисодий иш олиб борилмоқда. Республика саноати корхоналаридан 6 таси планлаштириш ва моддий рағбатлантиришнинг янги системасига ўтиб ишлай бошлади. Корхоналарни янгича ишлашга кўчириш борасида бу йил айниқса катта вазифалар турибди. Беш йилликнинг иккинчи йилида фақат айрим завод-фабрикаларгина эмас, балки йирик-йирик тармоқларда иқтисодий ислоҳот амалга оширилади. Республикамиз индустриясининг ип-газлама, шойи, трикотаж, пойафзал ва тикув тармоқлари корхоналарида хўжалик янги изга буриб юборилади. Узбекистон ССР Министрлар Советига қарашли 181 корхона янгича ишлай бошлайди. Демак, партия, совет ва хўжалик ташкилотлари иқтисодий реформани амалга оширишга катта аҳамият бермоқлари лозим. Ҳозир республика саноат корхоналарида иқтисодий иш жонланиб кетди. Завод-фабрикаларда иқтисодий бўлимлар тузилмоқда. Иқтисодчиларнинг обрў-эътибори ошяпти. Инженер-техник ходимлар, цех ва бригадаларнинг раҳбарлари, ишчилар иқтисодий билимларни қунт билан ўрганмоқдалар. Корхоналарда иқтисодий Советлар, комиссиялар ва ижодий бригадалар тузилмоқда. Завод-фабрикаларда оператив-ишлаб чиқариш — планлари татбиқ этилмоқда. Хўжалик ҳисоби йўлга қўйиляпти. Асосий фондлардан фойдаланиш чуқур таҳлил этилмоқда. Оборот маблағларининг нормативлари белгилаб олиняпти. Ишлаб чиқаришни ташкил этиш ва бошқаришга катта эътибор берилмоқда. Тошкент ва Фарғона тўқимачилик комбинатлари, Чирчиқ электрохимия комбинати, Тошкент авиация заводи, «Ташсельмаш», «Ташкенткабель» каби йирик машинасозлик заводлари, пойтахтдаги 1-пойафзал фабрикаси ва бошқа бир қанча корхоналарда иқтисодий ислоҳотга тайёргарлик қизғин бормоқда.

Янгича ишлашга ўтаётган корхоналарнинг тажрибаси иқтисодий ислоҳотнинг буюк истиқболидан дарак бериб турибди. Республикадаги янгича ишлаётган корхоналарда меҳнат унумдорлиги 21 процент кўтарилди. Меҳнаткашларнинг ўртача иш ҳақи 13,5 процент кўпайди. Янгича ишлаётган ҳамма корхоналар 1966 йилда план топшириқларини ортиғи билан бажардилар. Маҳсулот турларини кўпайтирдилар. Янги техника ва технологияни дадиллик билан жорий этдилар. Бу корхоналарда меҳнатни ташкил этиш яхшиланди ва чиқарилаётган маҳсулотнинг таннархи арзонлашди. Планлаштириш ва моддий рағбатлантиришнинг янгича системасига ўтган корхоналарнинг иши бундан ҳам унумлироқ бўлиши мумкин эди. Лекин моддий-техника таъминоти соҳасидаги камчиликлар, мол етказиб берувчи ҳамда шу корхоналар маҳсулотини харид қилувчи ташкилотлар ўртасида шартномалар тузилмаганлиги бунга бир қадар тўсиқ бўлди. Урта Осиё темир йўлининг республикадаги айрим бўлинмалари тайёр маҳсулотни жўнатиш учун ўз вақтида вагонлар ажратиб бермаётганлиги туфайли корхона экономикасига путур етмоқда.

Иқтисодий ислоҳот арафасида айрим саноат корхоналарида иқтисодий ишга етарли эътибор берилмаяпти. Тошкент трикотаж, бадиий буюмлар фабрикалари, шулар жумласидандир. Маълумки, иқтисодий ислоҳотни муваффақиятли амалга оширмоқ учун кадрларнинг ўқувига катта эътибор бермоқ керак. Лекин ҳанузгача ҳам республикада тармоқлар бўйича иқтисодий курслар ташкил этилмаган. Айрим министрлик ва муассасалар ўз қарамоқларидаги корхоналарни малакали мутахассислар билан таъминлашга эътибор бермаётирлар. Бугун-эрта янгича ишлашга кўчиши лозим бўлган Тошкент макарон фабрикасида узоқ вақт план бўлимининг бошлиғи, бош бухгалтер бўлмаганлиги, директорлар кетма-кет ўзгартирилаётганлигига нима деса бўлади? «Уртоқ» кондитер фабрикасида ҳам иқтисодий иш кўнгилдагидек йўлга қўйилмаган.

Бу йил совет халқи Улуғ Октябрнинг 50 йиллигини нишонлайди. Саноатимиз меҳнаткашлари ҳам юзлаб корхоналарда, ўнлаб саноат тармоқларида иқтисодий ислоҳотни муваффақиятли ўтказиб, жонажон Совет ҳокимиятимизнинг ярим асрлик тўйига муносиб тўёна ҳозирлайдилар.

ЮБИЛЕЙ РЕЖАЛАРИ

УРГАНЧ («Совет Узбекистони» мухбири). Хоразм область қишлоқ хўжалик илғорлари кенгашга тўпланиб, ўтган йилнинг якунлари ва юбилей йили режаларини атрофлича муҳокама қилдилар. Область ижроия комитетининг раиси М. Худойберганов докладида ва музокараларда сўзга чиққанлар якунларни кенг таҳлил этдилар.

Республика қишлоқ хўжалик илғорлари қурултойида олинган социалистик мажбуриятларни анча ошириб бажариш, Ватанга 350 минг тонна Хоразм пахтаси етказиб бериш, 140 минг тонна пахтани машиналарда териш, пахта ва бошқа маҳсулотлар таннархини арзонлаштириш, қишлоқ хўжалигининг барча тармоқларини рентабелли қилиш, ишлаб чиқаришда тежамкорлик учун курашиш, қишлоқ маданиятини юксалтириш юзасидан янги режалар, конкрет тадбирлар белгиланди.

Ф. ЗОҲИДОВ.

Суратда: Самарқанд область, Нурота районидаги Ленин номли совхоз биринчи бўлимининг бош чўпони Бобоёр Шарипов. Бобоёр акани Нурота районидаги барча кишилар моҳир чўпон сифатида танийдилар ва ҳурмат қиладилар. У ўз отаридаги қўйлар сонини кўпайтириш, зотини яхшилаш устида тинмай меҳнат қилиб келаётир.

А. Шодиев фотоси.

Шоймардон Қудратов изидан

ЧЎЛ ЧОРЛАЙДИ

Қўлимизда бир даста хат. Уларни қалби ёшлик ғурури билан тўлиб-тошган азамат йигит-қизлар ёзишган. Дарвоқе, бу хатларни ёзишга ким ундади уларни?

Яқинда биз билим юрти студентлари ўртасида сурхондарёлик машҳур механизатор, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Шоймардон Қудратовнинг республикадаги барча механизаторларга ёзган очиқ хатини муҳокама қилиб чиққан эдик. Орадан кўп вақт ўтмай битирувчи комсомол ёшлардан кўплаб аризалар туша бошлади. Мана улардан баъзи сатрларни келтирамиз:

«...Мени Қарши даштига юборишингизни сўрайман. У ерда янги ер очиб, эл-юрт бойлигига бойлик қўшиш ишига астойдил қатнашаман». Бўлажак механизатор Э. Бўриевнинг қалб даъвати уни Қарши даштига етакламоқда. У билан бирга Т. Қаршиев, М. Отақулов сингари азаматлар ҳам чўлга бориб, она-Ватан кўркига-кўрк қўшиш иштиёқи билан яшамоқдалар.

«Чўли-малик бир неча юз минг гектарни ташкил этади. Бу сахий ер сувсизлик туфайли асрлар оша мудраб ётибди. Эндиликда сув келяпти. Мен механизаторлик касбини эгаллагач, шу чўлга бориб ишлайман.

Юбилей йили кўкламида чўлдан дастлабки 100 гектар ерни ўзлаштириб, пахта ва бошқа қишлоқ хўжалик экинлари экишга сўз берганлар орасида М. Ражабов, Д. Ҳамроев, Қ. Одилов, М. Отақулов сингари азаматлар бор. Қалби чўл қувиб, янги ер очиш ишқи билан тепаётган паҳлавонларнинг ариза ҳамда таклифлари ўрганилмоқда. Бўлажак механизаторларимиз яқин кунларда чўлга — жасорат майдонига отланадилар.

Бухородаги қишлоқ хўжалигини механизациялаш билим юртининг талабалари — Муяссар Барноева, Мукаррама Қандова, Зулайҳо Кўкламова, Обида Ҳамроева сингари донгдорларни билмаган киши камдан-кам бўлса керак. Улар ўз билим юртларининг шон-шуҳратини бундан буён ҳам оширишга интилаётирлар. Яқинда билим юртининг дастлабки битирувчилари билан учрашув ўтказилди. Унда юқорида номлари тилга олинган уста пахтакорлар бўлажак механизаторларга ўқишда, меҳнатда янги ғалабалар тиладилар.

Билим юрти ташкил топгандан буён уни икки мингга яқин механизатор, слесарь ва техник битириб чиқиб, ҳозир Қашқадарё, Сурхондарё, Бухоро, Самарқанд областларидаги колхоз ва совхозларда фидокорона меҳнат қилмоқда. Билим юртини бу йил битирувчиларнинг катта қисми Шоймардон Қудратов изидан бориб, янги ерларда жасорат кўрсатиб ишлаш истагини билдиришяпти.

Биз, билим юрти дирекцияси ва партия ташкилоти билан ҳамкорликда янги ерларга бориб ишлаш истагини билдирган ёшларни ташкилий равишда кузатиб қўйиш ҳамда уларнинг келгуси ишларидан хабардор бўлиб туриш мақсадида махсус тадбирлар белгилаганмиз. Бу ишимиз яхши самаралар беради, билим юрти талабалари учун шонли традиция бўлиб қолади, деган умидимиз бор.

Ж. ТУРАҚУЛОВ,
Бухородаги қишлоқ хўжалигини механизациялаш билим юрти комсомол ташкилотининг секретари.

БОҒБОНЛАР АНЖУМАНИ

НУКУС, («Совет Узбекистони» мухбири). Қорақалпоғистон Автоном Республикасида боғдорчилик, узумчилик тез суръатлар билан ривожланмоқда. Бу ерда боғдорчиликка бағишланган икки кунлик семинар — кенгаш бўлиб ўтди. Семинар-кенгашда район қишлоқ хўжалиги бошқармаси бошлиқлари, боғдорчилик агрономлари, боғбонлар, илмий муассасалар ходимлари иштирок этдилар.

Давлат мукофоти лауреати, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Ризамат ота Мусамуҳамедовнинг очиқ хати семинар-кенгаш қатнашчиларининг диққат эътиборида бўлди.

Семинарда академик Шредер номидаги боғдорчилик ва узумчилик институтининг бўлим мудири, қишлоқ хўжалик фанлари кандидати М. Собиров «Боғ ва токзорларда баҳор ва ёзги агротехника тадбирлари», шу институтнинг механизация бўлими мудири Е. Нижевенко «Боғ ва токзорларда кўп меҳнат сарф қилинадиган ишларни механизациялаштириш», Чимбойдаги қишлоқ хўжалик илмий текшириш институти боғдорчилик бўлими мудири, Қорақалпоғистон АССРда хизмат кўрсатган агроном Л. Крживец «Фан ютуқларини ишлаб чиқаришга жорий қилиш йўллари», Қорақалпоғистон АССР ўсимликларни ҳимоя қилиш станцияси бошлиғи С. Жалменов «Зарарли ҳашаротларга қарши кураш усуллари» ҳақида доклад қилдилар.

Кенгаш охирида Қорақалпоғистон область партия комитетининг секретари А. Уркинбоев «Қорақалпоғистон АССРда боғдорчиликнинг ҳозирги аҳволи ва боғбонларнинг вазифалари» тўғрисида гапирди.

Юбилей йилида Андижон ва Қирғизистондан 300 минг туп мевали дарахтлар ва ток кўчатлари келтирилиб колхоз, совхозларда янги боғлар барпо этилади.

Р. ЕШИМБЕТОВ.

ДЎСТОНА ВИЗИТ БИЛАН

КПСС Марказий Комитети ва Совет ҳукуматининг таклифига мувофиқ, Румыния Коммунистик партияси Марказий Комитетининг бош секретари ўртоқ Николае Чаушеску, Румыния Компартияси Марказий Комитети ижроия комитети ва доимий президиумининг аъзоси, Румыния Социалистик Республикаси Министрлар Советининг Раиси ўртоқ Ион Георге Маурер, Румыния Компартияси Марказий Комитети ижроия комитети ва доимий президиумининг аъзоси, Румыния Компартияси Марказий Комитетининг секретари ўртоқ Паул Никулеску-Мизил дўстона визит билан 17 мартда Москвага келдилар. (ТАСС).

ДЕНОВЛИКЛАР МАРРАСИ

Деновликлар юбилей йилида юксак марраларни белгиладилар. Улар Улуғ Октябрнинг 50 йиллигини она-Ватан омборига 80 минг тонна «оқ олтин» тўкиш билан нишонлашга қатъий аҳд қилдилар. Район пахтакорлари ана шу улуғ мақсад йўлида зўр жасорат билан меҳнат қилиб, хўжаликлар ихтиёрида узоқ йиллардан бери фойдаланилмай ётган 750 гектар ерни қишлоқ хўжалик оборотига киритдилар, қолоқ бригадаларни илғорлар даражасига кўтариш чора-тадбирларини кўрдилар.

Шу кеча-кундузда колхозлар ва «Ҳазорбоғ» совхозининг меҳнаткашлари кўклам экиш кампаниясига пухта ҳозирлик кўряптилар. Кўпчилик хўжаликлар техника ремонтини тугаллаб, чигит экадиган агрегатларни тахт қилиб қўйишди. Ҳамма жойда суғориш шохобчаларини тозалаш, далага маҳаллий ўғит ташиб чиқариш жадал давом этмоқда.

«8 Март» колхозининг аъзолари Улуғ Октябрнинг 50 йиллиги шарафига ҳар гектар ердан 50 центнердан ҳосил етиштириш мажбуриятини олдилар.

Шу колхознинг Нормурод Аҳмедов бошлиқ комплекс механизациялашган бригадаси аъзолари ўтган йили гектаридан 52 центнердан ҳосил олган эдилар. Улар юбилей йилида 60 центнерлик ҳосил учун курашни қизитиб юбордилар.

Деновликлар юбилей йилида пахтадан ташқари давлатга 2530 тонна гўшт, 4825 тонна сут, 2 миллион дона тухум, 3680 дона қоракўл тери ва бошқа кўплаб қишлоқ хўжалик ва чорвачилик маҳсулотлари етказиб бериш мажбуриятини олдилар.

А. ХАЛИЛОВ.

САМИМИЙ ҚУТЛОВ

Совет Иттифоқи билан Болгария Халқ Республикаси ўртасида дўстлик, ҳамкорлик ва ўзаро ёрдам тўғрисидаги шартнома имзолланган куннинг 19 йиллиги муносабати билан КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. В. Подгорний ва СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин Болгария Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари, Болгария Халқ Республикаси Министрлар Советининг Раиси Тодор Живковга ва Болгария Халқ Республикаси халқ мажлиси Президиумининг Раиси Георгий Трайковга телеграмма юбориб, болгар раҳбарларига ва қардош болгар халқига самимий қутловлар ҳамда Болгария Компартиясининг IX съезди белгилаб берган социалистик қурилишнинг улуғвор вазифаларини бажаришда, тинчлик ва коммунизм тантанаси учун курашда янгидан-янги муваффақиятлар ва ғалабаларга эришиш истакларини билдирдилар.

ВИЖДОН БУРЧИМИЗ

Коммунист мактуби

Маҳмуджон ЮСУПОВ,
Тошкентдаги 1-пойафзал фабрикасининг прессловчиси.

Бу кунларнинг ҳар бири қутлуғ ва муборак. Ота-боболаримиз жангу жадал билан барпо этган Совет ҳокимиятининг 50 йиллик байрами нишонланадиган кунлар яқинлашиб келмоқда. Биз, коммунизм қурадиган авлод муборак юбилейни тарих билмас улкан зафарлар билан нишонлашга даъват этилгачмиз. Ҳар бир коммунистнинг ва ҳар бир совет гражданининг қалби ана шу эзгу ният билан тепмоқда.

Коммунист қалби ҳамиша илғорликка ундайди. Ишлаб чиқаришда ва ҳаётнинг бошқа соҳаларида олдинги сафларда бориш биз учун ҳам қарз, ҳам фарз. Жонажон корхонамиз партия ташкилоти сафида 360 коммунист бор. Улар маҳсулот ишлаб чиқаришни кўпайтириш, тежамкорлик учун мусобақани кучайтириш, илғор тажрибаларни оммалаштириш, маҳсулот сифатини кўтариш, янги техника ва илғор технологияни дадиллик билан жорий этишда байроқдор бўлишмоқда. Коммунистлар юбилей йили учун олинган мажбуриятларни бажаришда ҳаммага ибрат бўлаётирлар.

Корхона даргоҳига келганимга ўн йил бўлди. Шу йиллар мобайнида илғор ишчилар ва ишлаб чиқаришда намуна кўрсатиб меҳнат қилаётган коммунистлар менга устоз бўлдилар. Ишда илғорликни, тежамкорликни, машина-ускуналардан самарали фойдаланишни, ёшларга ғамхўрликни кекса коммунистлардан ўргандим. Корхонамиздаги ҳар бир киши юбилей шарафига шахсий мажбуриятлар олган Бу мусобақада янги-янги ташаббуслар юзага келмоқда. Коммунистлар ишлаб чиқаришни такомиллаштиришнинг ташкилотчилари бўлиб майдонга чиқдилар. Саид Раҳимов, Абдулла Орифжонов, Клавдия Комилова, Валентина Шипталина, Идрис Ковлиметов, Аркадий Сорокин каби ишчи коммунистлар мажбуриятларни муваффақиятли бажаришда ибрат бўлишаётир.

Мажид Толиповнинг номини фабрикамизда ҳамма ҳурмат билан тилга олади. 1936 йилдан буён шу корхонада меҳнат қилиб, 50 дан ортиқ шогирд тайёрлаган. Ҳозир эса ики и ўғли ҳам ўзи билан ёнма-ён туриб ишламоқда. Уртоқ Толипов смена топшириқларини 130-140 процентдан адо этяпти. У юбилей йили топшириғини учинчи квартал мобайнида адо этиш учун ҳамма куч ва имкониятларини сафарбар қилаётир.

Пойафзалчиларимиз Совет ҳокимиятининг 50 йиллигини муносиб нишонлаш учун оширилган мажбуриятлар олишган. Илғор тажрибаларни кенг жорий этиб ва тежамкорликка эътиборни кучайтириб, бу йил камида 1700 квадрат дециметр хром чарм товарлар, бошлиқбоп чармдан 336 минг квадрат дециметр, чарм ўрнида ишлатиладиган материаллардан 1250 квадрат дециметр, таг чармдан 900 квадрат дециметр иқтисод қилиб қолиш учун юриш бошланди. Меҳнатни илмий асосларда ташкил қилишга қизғин тайёргарлик кўрилмоқда. Корхонамизнинг цехларида меҳнатни илмий асосда ташкил этиш тажриба қилиб кўриляпти. Шу йўл билан меҳнат унумдорлигини 4-цехда 10,4 процент, 6-цехда 6,8 процент, 7-цехда 6,2 процент кўтариш мўлжалланмоқда. Меҳнатни илмий асосда ташкил қилиш учун кураш жараёнида янги-янги резервлар аниқланмоқда ва ишга солинмоқда.

Узбекистон Компартияси Марказий Комитетининг тежамкорлик учун кураш ҳақидаги қарори ҳар биримизнинг қалбимиздан чуқур жой олди. Бу йил тежалган материал ва маблағлар ҳисобига камида 100 минг жуфт пойафзал ишлаб чиқарамиз. Меҳнат унумдорлиги пландагига қараганда бир ярим процент ортади. Сифат учун кураш байроғи тобора баланд кўтариляпти. Юқори сифатли маҳсулот тайёрлашни планда кўзда тутилганидан 1,2 процент кўпайтиришга ҳаракат қилмоқдамиз. Сифатли маҳсулот тайёрлаш усталарининг тажрибалари кенг ёйилмоқда. Илғор тажриба мактаблари ташкил қилинган. Уларда 400 дан ортиқ кишининг малакаси оширилади.

Юбилей йилида аҳолига кўплаб сифатли, бежирим, арзон пойафзаллар етказиб берилади. Янги моделдаги пойафзалларнинг 40 хилини ишлаб чиқаришга тайёргарлик кўриляпти. Меҳнатни илмий асосларда ташкил қилиш натижасида юбилейгача пландан ташқари 30 минг жуфт пойафзал тайёрлаб чиқарамиз.

Мен ҳам юбилей шарафига оширилган мажбуриятлар олганман. Шулар ҳақида икки оғиз сўзлаб ўтай. Ишчи учун ҳар бир дақиқа қадрли. Бефойда ўтган вақт энергиянинг ноўрин сарфланиши, машинанинг бефойда ҳаракат қилишига сабаб бўлади. Смена бошланишидан олдинроқ ҳамма зарур материалларни станок олдига келтириб қўяман. Бу эса иш вақтининг бекор ўтмаслиги учун бош сабаб ҳисобланади, хом ашё келтираман деб омборга қатнаб юришга ҳожат қолмайди. 5-10 минут мобайнида 8 та лампочканинг ёниб туриши қанча энергиянинг нобуд бўлишига сабаб бўлишини мутахассислар ва пойафзалчиларимиз ҳисоблаб кўришган. Мен энергиянинг бир киловатт-соатини ҳам исроф қилмаслик тадбирларини кўраман.

Машинанинг шай бўлиши ва иш вақтидан тўғри фойдалниш натижасида ҳар сменада 220 ўрнига 280-300 жуфтдан пойафзални пресслаб чиқаришга эришяпман. Шу кеча-кундузда тайёрланган маҳсулотларим 1968 йил ҳисобига қабул қилинмоқда. Улуғвор беш йиллик планни уч ярим йилда бажариш учун ҳаракат қилаётирман.

Фабрикамизнинг ҳар бир коммунисти аҳолига кўпроқ пойафзал етказиб бериш учун мусобақани кучайтириб юборди. Олинган мажбуриятлар шараф билан бажарилмоқда. Юбилейни ҳар соҳада янги зафарлар билан нишонлаш бизнинг виждон бурчимиз.

МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ МАҲАЛЛИЙ СОВЕТЛАРИГА ЎТКАЗИЛГАН САЙЛОВ ЯКУНЛАРИ

1967 йил 12 мартда Россия Федерацияси, Украина, Белоруссия, Узбекистон, Қозоғистон, Молдавия, Латвия, Тожикистон ва Туркманистон иттифоқдош республикаларида меҳнаткашлар депутатларининг ўлка, область, округ, район, шаҳар, посёлка ва қишлоқ Советларига сайлов бўлиб ўтди. Сайлов сиёсий активлик ва меҳнат ғайрати ғоят баланд жўш урган вазиятда ўтди. Ҳамма жойда сайловчиларнинг юксак активлиги ва уюшқоқлиги қайд қилинди. Овоз беришда жамики сайловчиларнинг 99 процентдан кўпроғи қатнашди.

Россия Федерациясининг маҳаллий Советларига ҳаммаси бўлиб 1079919 депутат сайланди. Депутатлар орасида ишчи ва колхозчилар 58,45 процент, хотин-қизлар 43,61 процент, партиясизлар 53,89 процентдир. Депутатларнинг 51,84 проценти ўтган чақириқда советларнинг депутатлари бўлмаган кишилардир.

Украина ССРда маҳаллий Советларга 422568 депутат сайланди. Бу депутатларнинг 41,15 проценти хотин-қизлар, 53,02 проценти партиясизлар, 66,10 проценти ишчи ва колхозчилардир. Депутатларнинг 41,63 проценти ўтган чақириқда советларга депутат бўлмаган кишилардир.

Белоруссия ССР бўйича сайланган депутатлар сони 81861 кишини ташкил этди. Депутатлар орасида хотин-қизлар 42,86 процент, партиясизлар 56,55 процент, ишчи ва колхозчилар 60,39 процент. Депутатларнинг 49,54 проценти ўтган чақириқда советларнинг депутатлари бўлмаган кишилардир.

Қозоғистон ССРда маҳаллий Советларга 105751 депутат сайланди. Депутатларнинг 38,40 проценти хотин-қизлар, 55,42 проценти партиясизлар, 56,00 проценти ишчи ва колхозчилардир. Депутатларнинг 57,00 проценти ўтган чақириқда советларнинг депутатлари бўлмаган кишилар.

Молдавия ССР бўйича 32284 депутат сайланди. Депутатлар орасида хотин-қизлар 47,85 процент, партиясизлар 52,30 процент, ишчи ва колхозчилар 65,10 процент. Депутатлардан 46,54 проценти ўтган чақириқда советларнинг депутатлари бўлмаган кишилардир.

Латвия ССРда сайланган депутатлар сони 23976 кишини ташкил этди. Депутатлар орасида хотин-қизлар 45,89 процент, партиясизлар 56,76 процент, ишчи ва колхозчилар 62,62 процент. Депутатларнинг 46,21 проценти ўтган чақириқда советларнинг депутатлари бўлмаган кишилардир.

Тожикистон ССРнинг барча маҳаллий Советларига 19658 депутат сайланди. Депутатлар орасида хотин-қизлар 44,16 процент, партиясизлар 53,91 процент, ишчи ва колхозчилар 64,58 процент. Депутатларнинг 45,71 проценти ўтган чақириқда советларнинг депутатлари бўлмаган кишилар.

Туркманистон ССРда маҳаллий Советларга 17565 депутат сайланди. Депутатлар орасида хотин-қизлар 41,15 процент, партиясизлар 56,69 процент, ишчи ва колхозчилар 65,35 процент. Депутатларнинг 44,69 проценти ўтган чақириқда депутат бўлмаган кишилардир.

ПЛАН БАЖАРИЛДИ

САМАРҚАНД. Булунғур районидаги «Российск» совхози давлатга 16 минг 100 дона тухум топшириб, биринчи квартал планини орттириб бажарди.

Б. ПИРНАЗАРОВ,
«Совет Узбекистони» штатсиз мухбири.

ПАРТИЯ ТУРМУШИ

БИРИНЧИ ҚАДАМ

Бугун Холмирза Нишоновнинг қувончи чексиз. У Ленин тузган Коммунистик партия сафига биринчи қадам қўйди. Райком секретари унга партия билетини топшираркан:

— Халқимиз учун ҳалол хизмат қилинг! — деди.

Холмирза ҳам ҳаяжонланди.

— Ишончингизни оқлашга ҳаракат қиламан!

Х. Нишонов Избоскан районидаги «Коммунизм» колхозининг механизатори. У меҳнат қилаётган бригада олдин кам ҳосилли ҳисобланиб келарди. Бригада йил охирига келиб зўрға план тўлдирар, ҳосилни йиғиштириб олиш учун жуда кўп меҳнат сарфлаб юборилгани учун колхозчиларнинг даромади кам бўларди. Бунинг устига, бир центнер пахтанинг таннархи мўлжалдагидан анча ортиб кетарди.

Бирдан мана шу қолоқ бригада бултур 90 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 27 центнердан «оқ олтин» етиштирди. Ҳосилдорлик бир йилнинг ўзида 2.5 центнер кўтарилди. Бунинг боиси нимада? Баъзилар: «Бу йил пахтамиз яхши бўлди. Шунинг учун айтганимиздан ортиқ ҳосил олдик», — дейишди. Бироқ бригада механизатори бундай қилмади. У бригада экономикаси, аъзоларининг иқтисоди билан қизиқиб қолди. Ўтган йилларда етиштирилган ҳосил учун сарфланган меҳнат, ундан олинган фойда, колхозчиларнинг даромадини таҳлил қилиб кўрмоқчи бўлди.

Холмирза Нишонов бригада бошлиғи Қ. Қодиров билан биргаликда бухгалтер ёнига кирди. Бригаданинг икки йиллик меҳнат фаолияти билан танишди. Колхозчиларнинг ўртача даромадларини солиштириб кўрди. Маълум бўлишича, бултур бригадада 1965 йилга нисбатан 30 процент кам меҳнат куни сарфланибди. Биргина механизаторнинг ўзи техникани кўз қорачиғидек асраб ишлатгани, ёнилғидан тежаб фойдаланганн сабабли, бригадага минг сўмга яқин фойда келтирган.

Булардан ташқари, ғўза машинабоп қилиб ўстирилди. Х. Нишонов 70 тоннадан ортиқ пахтани «пўлат этак»ларда териб олди. Бу, бригада аъзоларининг меҳнатини енгиллаштирди.

Холмирзанинг ҳисоб-китоби бригаданинг юбилей йилида зиммага олган ишларини планлаштиришга катта ёрдам берди. Ҳар гектар ҳисобига 30 центнердан пахта етиштириш, йиллик планни Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 50 йиллиги кунигача бажариш мўлжаллаб қўйилди.

Холмирза фақат механизатор сифатида эмас, ишчан ташкилотчи сифатида ҳам ёшлар ўртасида эътибор қозонган. У колхоз комсомол комитетининг аъзоси. Комсомол комитети илғор механизаторнинг ташкилотчилик қобилиятини ҳисобга олиб, унинг КПСС аъзоси кандидатлигига ўтиш учун рекомендация сўраб ёзган аризасини маъқуллади. Ёшларни тарбиялаш ва уларга таълим беришда кўп йиллик тажрибаси бўлган обрўли коммунистлардан Ҳожимат Тешабоев, Шамсиддин Қодировлар Холмирзага мамнуният билан рекомендация ёзиб бердилар. Колхоз коммунистларининг умумий йиғилиши партком мажлисининг Х. Нишоновни партия сафига қабул қилиш тўғрисидаги қарорини маъқуллади.

Ўрни келганда шу нарсани айтиб ўтишни истардим. «Коммунизм» колхози партия ташкилоти (секретари ўртоқ Р. Тошболтаев) кейинги вақтларда ёшлар билан ишлаш, уларни юқори лавозимларга дадиллик билан кўтариш, партия сафини ишчан, қобилиятли, колхоз ишлаб чиқаришининг олдинги сафида бораётган ёшлар ҳисобига ўстиришга алоҳида эътибор бермоқда. Ўтган икки йил ичида 30 киши партия сафига қабул қилинди. Ёш коммунистларга партия топшириғи бериш, уларни чиниқтириш борасида конкрет ишларни амалга оширди. Масалан, партия комитетининг йил бошида бўлиб ўтган мажлисида ёш коммунистларни масъулиятли лавозимларга кўтариш масаласи кўрилди. Бу масала очиқ партия йиғилишига қўйилди. Йиғилиш қатнашчилари ёш коммунист О. Акрамовни бригада бошлиғи, Х. Умрзоқовани пиллачилик бригадасига бошлиқ, А. Йўлдошевни эса коммунистик меҳнат бригадасига табелчи қилиб сайлаш тўғрисидаги партия комитетининг тавсиясини тўла маъқулладилар. Тўхтахон Абдуллаева ва Неъматжон Зокировлар бригада партия ташкилотларига секретарь этиб сайланди.

Колхоз коммунистлари шу кунларда бутун эътиборни юбилей йили вазифаларини намунали бажариш, ёшларни янги марраларга руҳлантиришга қаратганлар.

Ў. НУЪМОНОВ,
Избоскан район партия комитетининг инструктори.

МУКОФОТЛАР МУБОРАК

Бухоро область пахта тозалаш саноати корхоналарининг меҳнаткашлари юбилей йили март ойи биринчи ўн кунлиги топшириғини муваффақиятли бажардилар. Тола тайёрлаш плани 115,8 процент, момиқ ажратиб олиш 117,4 процент адо этилди. Фарғона областининг пахта тозаловчилари ҳам яхши натижаларга эришдилар. Кейинги ўн кунликда тола ишлаб чиқариш топшириғини 107,9 процент ва момиқ ажратиб олиш топшириғини 123,7 процент бажаришга муваффақ бўлдилар. Бухоро пахта тозалаш заводида март ойининг биринчи ўн кунлиги бўйича эришилган ютуқлар айниқса қувончли. Тола тайёрлаш плани 133,1 процент ва момиқ ажратиб олиш плани 149 процент адо этилди.

Бухоро, Фарғона область пахта тозалаш саноати корхоналари, Бухоро пахта заводи коллективлари февраль ойининг учинчи ўн кунлигида ҳам жуда яхши меҳнат қилиб, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ва республика касаба союзлари Советининг кўчма Қизил байроқлари ҳамда пул мукофотларини олган эдилар. Март ойининг биринчи ўн кунлиги натижалари кўриб чиқилганда Бухоро, Фарғона областлари ва Бухоро пахта тозалаш заводи республикада энг яхши кўрсаткичларга эришганликлари аниқланди. Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ва республика касаба союзлари Советининг кўчма Қизил байроқларини ана шу областлар ва Бухоро пахта тозалаш заводида яна қолдиришга ва пул мукофотлари беришга қарор қилинди.

Қашқадарё областидаги Шаҳрисабз пахта тозалаш заводи ҳам март ойининг биринчи ўн кунлигида планни ортиғи билан бажаришга муваффақ бўлди. Бу корхонага ўн кунлик натижаларига кўра Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ҳамда республика касаба союзлари Советининг кўчма Қизил байроғи ва пул мукофоти берилди.

Ярославль кўнчи ва пойафзалчилари тажрибасидан

БИРНИКИ МИНГГА, МИНГНИКИ ТУМАНГА

Мамлакатимизнинг бирор корхонасида ё коллективида юзага келган янгилик кўпчиликни қизиқтирадиган бўлса, манфаатли бўлса у ўзига йўл топиб олади, миллионлар ана шу ҳаракатга қўшиладилар. Яқинда республикамиз кўн ва пойафзал саноати ходимлари Ярославль областидаги ҳамкасблари даврасида бўлишганида, бунга яна бир бор қатъий қаноат ҳосил қилишди.

Ярославль областидаги «Скороход» кўн-пойафзал бирлашмаси коллективи беш йиллик планни муваффақиятли бажариш учун кураш мусобақасида янги бир ҳаракатнинг ташаббускори бўлиб чиқди. Улар илмий-техника янгиликларини комплекс равишда жорий этиш ҳамда ишлаб чиқаришнинг самарадорлигини ошириш йўли билан қўшимча равишда пойафзал тайёрлаш тадбирларини ишлаб чиқишди ва буни муваффақият билан амалга оширишмоқда.

Тўпланган тажрибаларга суяниб, корхона ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчилари мамлакатимиздаги барча кўн-пойафзал саноати корхоналари коллективларига мурожаат қилдилар. Улуғ Октябрнинг 50 йиллиги байрамини ишлаб чиқаришда янги зафарлар билан нишонлашга даъват этдилар. Ташаббускорлар 1967 йилда хом ашё ва материаллардан ўринли фойдаланиш ҳисобига планга қўшимча 100 минг жуфт пойафзал ишлаб чиқариш мажбуриятини олдилар. «Скороход» бирлашмаси коллективининг бу ташаббусини КПСС Марказий Комитети маъқуллади ва мамлакат корхоналарида ана шу тажрибани кенг ёйишни тавсия этди.

Биз қардошларимиз даврасида бўлганимизда бирлашманинг ҳамма участкаларини айландик. Бирлашма коллективининг қандай иш усуллари ва тажрибалари бор? Биз халқ контроли группасининг иш тажрибаси билан, ишлаб чиқариш масалалари билан чуқур танишдик. Аввало, корхона ҳақида умумий маълумотларга эга бўлдик. Бирлашма 1963 йилда уч корхонанинг қўшилиши натижасида ташкил топган. Унинг бош корхонаси «Скороход» пойафзал фабрикаси ҳисобланади. Фабрика ҳар йили 6,3 миллион жуфт пойафзал тайёрлаш қувватига эга. Шунингдек, бирлашма Ярославль кўн заводини ҳам ўз ичига олади. Хром чарм товарлар ишлаб чиқаришга ихтисослаштирилган бу завод бир йилда 140 миллион квадрат дециметр маҳсулот тайёрлайди. Ниҳоят, бирлашмага қарашли учинчи корхона — Рибинск кўн заводи йил сайин 2600 тонна таг чарм тайёрлаб беради.

Ҳозирги вақтда бирлашма ҳар йили 40-50 миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқараётир.

Ярославль кўн заводида устки чарм тайёрлашнинг прогрессив технологияси жорий қилинган. Ана шу усулга амал қилиш натижасида мамлакатимизда ва чет элларда ишлаб чиқарилаётган чармлардан қолишмайдиган сифатли маҳсулот тайёрлашга муваффақ бўлинаётир. Полимерлар билан ишланган чармлардан одатдагига қараганда 1,6 процент ортиқ кўн ишлаб чиқариш мумкин бўляпти.

Ўтган йили хом ашё ва материаллардан ишнинг кўзини билиб фойдаланиш ҳисобига пландан ташқари 70 минг жуфт пойафзал тайёрланди. Меҳнат унумдорлиги, фондлардан фойдаланиш, биринчи сортли маҳсулот ишлаб чиқариш ва чармлардан фойдаланиш коэффициенти бўйича бирлашма мамлакат пойафзал саноати эришган ўртача кўрсаткичлардан анча ўзиб кетди.

Теридан чарм тайёрлаш технологиясига жиддий ўзгартишлар киритилди. Теридан юпқа хром тайёрлаш машаққатли иш. Одатда хом терининг қалинлиги уч-тўрт миллиметр бўлади. Бундай кўндан пойафзал тикиб бўлмайди. Шунинг учун бирлашмада кўнни тенг иккига қирқиб ажратиш технологияси ўзлаштирилган. Шу тариқа қийқиндига чиқиб кетадиган материаллардан қўшимча равишда 1 миллион квадрат дециметрга яқин чарм товар тайёрлаш мумкин бўлиб қолди. Агар мамлакатдаги барча кўн-пойафзал корхоналарида шундай қийқиндилардан фойдаланилса, қўшимча 80 миллион квадрат дециметр хром чарм ўрнини босадиган материал ишлаб чиқарилади. Шунча материалдан 10 миллион кишига пойафзал тикиб берса бўлади.

Теридан чарм тайёрлаш вақтида чиқитга чиқиб кетадиган материаллардан ўринли фойдаланиш натижасида ўтган йили 10 минг сўм тежалди. Пойафзал таннархини арзонлаштиришда таг ва устки чармнинг салмоғи 70 процентдан ҳам ортиқдир. Бичиқчилар пойафзал қисмларини тайёрлаш вақтида чарм товарларни кўплаб тежаб қолиш усулларига амал қилиб, 3-4 процент миқдорида маҳсулот иқтисод қилишмоқда.

Бу борада «Скороход» кўн-пойафзал бирлашмасининг халқ назоратчилари катта ва муҳим тадбирларни кўрмоқдалар. Корхонада 300 га яқин халқ назоратчилари ишлаб турибди. Улар ўз касбини пухта билган ишчилар, мастерлар, инженер-техник ходимлар. Ана шу кишилар янги резервларни аниқлашда, ишга солишда, камчиликларни ўз вақтида бартараф этишда корхона маъмурияти ҳамда партия ташкилотига яқиндан ёрдам бераётирлар. Шу мақсадда рейдлар ўтказилиб турибди. Рейд қатнашчилари иш вақтидан фойдаланиш, технология ускуналарининг, иш жойларининг шайлигини аниқлайдилар, бракнинг сабабларини ўрганадилар, меҳнат ва технология интизомининг қай даражада ташкил қилинганлиги билан шуғулланадилар.

Пойафзал фабрикаси цехларида жамоатчилик асосида ишлайдиган технология ва конструкторлик бюроларининг мавқеи ўсиб бормоқда. Цехларнинг новатор ишчилари, мастерлар, технологлар — халқ назоратчилари корхона маҳсулотлари сотиладиган магазинлар билан мустаҳкам алоқа боғлаганлар. Пойафзалчилар савдо тармоқларида бўлиб, харидорларнинг истак ва мулоҳазаларини ўрганадилар, уларни амалда рўёбга чиқариш тадбирларини кўрадилар. Ўтган йилнинг ўзида корхона ходимлари 219 марта магазинларда бўлишди. Харидорларнинг мулоҳазаларини ўрганиш бўйича ташкил қилинган бундай тадбирларда кўп киши қатнашди.

Бирлашмада янги ташаббус қанот қоқа бошлаганидан буён 1260 ишчи нуқул аъло сифатли маҳсулот тайёрлашга эришяпти. Ваҳолонки илгари аъло сифатли маҳсулот тайёрловчи ишчилар 165 кишидан ошмасди. Шу тариқа биринчи сортли маҳсулот ишлаб чиқариш қарийб 2 процент ортди.

Қардошларимиз тажрибаси Ўзбекистон кўнчилари ва пойафзалчилари учун ҳам катта фойда келтиришига ишончимиз комил. Республикамиз пойафзалчилари ўтган йили ҳам анчагина устки ва таг чарм тежаган эдилар. Бу, ҳали тежамкорлик соҳасида ҳамма имкониятлар ишга солинди, деган гап эмас. Қардошларимиз тажрибасидан ўрнак олишимиз керак. Ҳозирнинг ўзидаёқ Самарқанд, Қўқон, Тошкентдаги 1 ва 2-пойафзал фабрикаларининг коллективлари тежамкорликка қаратилган муҳим тадбирларни ишлаб чиқдилар ва муваффақият билан амалга ошираётирлар.

«Скороход» бирлашмаси коллективининг ташаббусини қизғин қўллаб-қувватлаётган республикамиз кўнчилари ва пойафзалчилари 1967 йилда тежаб қолинган хом ашё ва материаллар ҳисобига 140 минг жуфт пойафзал ишлаб чиқаришга киришдилар. Янги резервларни ишга солиш ва муҳим тадбирларни амалга оширишда халқ назоратчилари группа ва постларининг вакиллари актив қатнашишлари лозим.

Ш. ШОМУҲИДДИНОВ,
Ўзбекистон ССР Халқ контроли комитетининг бўлим мудири.

ИШЧИ МУХБИРЛАР ОВОЗИ

В. И. Ленин номли Бекобод металлургия заводида ишчи мухбирлар тўғрисида сўз кетганда уларни дўстларимиз ва содиқ ёрдамчиларимиз деб гапиришади.

Бу баҳо чиндан ҳам ўринли баҳо. Матбуот активлари беш йиллик марраларининг олдинги сафларида бормоқдалар. Улар ҳамма нарса — хўжалик юритишнинг янги системасига ўтиш учун завод қандай тайёргарлик кўраётгани тўғрисида, тежамкорлик ва иқтисод қилиш кўриги қандай ўтаётгани тўғрисида ва бугун ким олдинда ёки ким орқада кетаётгани тўғрисида қайғурадилар. Улар янги ташаббусларни сезгирлик билан кузатиб борадилар, мусобақа илғорларининг довруғини ёядилар. Олдинга интилиш учун тўсиқ бўлаётган нарсаларни нишонга оладилар. Металлурглар мамлакатимизнинг барча меҳнаткашлари каби Совет ҳокимиятининг шонли 50 йиллигига фаол тайёргарлик кўрмоқдалар. Хўш, бунга ишчи мухбирлар қандай ҳисса қўшишлари керак? Матбуот активларининг умумзавод йиғилишида ана шу масала муҳокама қилинди.

Корхонада кўптиражли газета, ўнлаб деворий газета, «Жанговар варақа», «Молния» чиқариб турилади. «За металл» кўп тиражли газетаси, «За сталь», «Прокатка» деворий газеталари, «Крокодил», «Вили в бок» сатирик варақалари зўр қизиқиш билан ўқилади. Завод матбуотида кўп минг кишилик металлурглар коллективининг ҳаёти, коллективнинг КПСС XXIII съезди қарорларини амалга ошириш учун олиб бораётган кураши худди ойнадаги сингари акс эттириб турилади. Актив ишчи мухбирлар орасида СССР Олий Советининг депутати, пўлат қуювчи Шерали Ҳамроқулов, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, прокатчи Саид Нуриддинов, нормировкачи Виктор Сухарев, прокат станининг старший мастери Николай Ботняев, прокат цехи бошлиғининг ўринбосари Александр Бойцов ва бошқалар бор.

Завод матбуотининг активлари КПСС Марказий Комитетининг «Матбуотда, радио ва телевидение орқали партиямизнинг шонли революцион фаолиятини, Совет давлат тузумининг ютуқларини, демократиянинг афзалликларини, СССР халқларининг дўстлигини, халқларимизнинг матонати ва қаҳрамонлигини акс эттириш, совет кишиларининг фидокорона меҳнатини кўрсатиш ва уларни янги меҳнат ғалабалари сари сафарбар этиш зарур» деган қизғин чақириғини жанговар ҳаракат программаси сифатида қабул қилдилар.

Ишчи мухбирларнинг умумзавод йиғилишида шундай талаб баралла янгради: матбуот орқали Октябрнинг буюк ғалабаларини янада яққолроқ кўрсатиш, Советлар мамлакатининг шонли йўлини, меҳнаткашларнинг революцион, жанговар ва меҳнат ғалабаларини акс эттириш керак.

Довруғи тарқалган завод В. И. Ленин номи билан аталади. Активлар буюк доҳийнинг туғилганига 100 йил тўлган кунгача Шарқдаги металлургия тўнғичининг солномасини яратиш, унда кўпминг кишилик коллективнинг қаҳрамонона меҳнатини, ишлаб чиқаришнинг юксак рентабеллиги учун курашда партия, касаба союз ва комсомол ташкилотларининг ғайратини, кишиларнинг коммунистик руҳда тарбияланаётганини акс эттиришга қарор қилдилар.

Шу кунларда заводнинг юзлаб ишчи мухбирлари Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг чақириғига биноан тежамкорлик ва иқтисод қилиш бўйича республика кўригига қўшилдилар. Уларнинг мақсади газета ва завод радиоси орқали ишчиларнинг ҳамма соҳада тежамкор ва иқтисодчи бўлиш, меҳнат унумдорлигининг юксак бўлиши ва маҳсулот сифатининг аъло даражада бўлиши учун курашининг кенг ёритиш, дангасалар, бракчилар ва хўжасизлик оқибатида заводга зарар келтираётганларни аямай фош қилишдан иборатдир.

Матбуот активларининг умумзавод йиғилиши республикадаги барча ишчи, қишлоқ, ҳарбий ва ёш мухбирларга мурожаат қабул қилди. Унда жумладан шундай дейилади: «Биз Ўзбекистон газеталари, радиоси ва телевидениесининг барча мухбирларини иқтисод қилиш ва тежамкорлик учун ҳаракатга актив ёрдам беришга, меҳнатда ва турмушда коммунистик муносабатнинг шахсий намуналарини кўрсатишга, матбуотда актив иштирок этишга, саноат ва қишлоқ хўжалиги меҳнаткашларининг Совет ҳокимиятининг 50 йиллигини муносиб кутиб олиш учун мусобақасини ҳар томонлама кенг ёритишга чақирамиз».

БИЛИМ ПРОПАГАНДИСТЛАРИ КЕНГАШМОҚДАЛАР

Республика «Билим» жамияти қарийб 50 минг кишини бирлаштириб турибди. Ҳозир жамият аъзолари асосан Октябрь революциясининг ярим асрлик юбилейига ва В. И. Ленин туғилган кунининг 100 йиллигига бағишлаб ҳар куни бир ярим минггача лекция ўқимоқдалар. Жамиятнинг 16 мартда Тошкентда бўлиб ўтган навбатдаги пленуми ана шу шонли саналарга тайёргарликни кучайтириш вазифаларига бағишланди. Пленум қатнашчилари бу соҳада Фарғона, Қорақалпоғистон ва Хоразм ташкилотлари олиб бораётган ишларни муҳокама қилдилар.

Пленумда Бутуниттифоқ «Билим» жамияти правлениеси раисининг ўринбосари В. П. Маслин нутқ сўзлади.

(ЎзТАГ).

ҚЎШИҚ ТАРИХИ

Яқинда хотирамга бир қўшиқ тушиб кетди. У шундай бошланар эди:

Яшнайвер колхозимиз,
Кўриб кўнгиллар қонсин.
Халиловни ўлдирган
Котиллар ўтда ёнсин...

Шу қўшиқни бундан ўттиз беш йиллар муқаддам ҳозирги Ленинград районидаги Найман, Шўрқишлоқ, Жов, Ойим, Чўл, Тоғлиқ қишлоқларида кўп эшитгандим. У бир неча йилларгача халқнинг оғзидан тушмай юрган эди.

Халилов ким бўлган? Халқ унинг шаънига нима учун қўшиқ тўқиган? Бу одам қандай мардлик кўрсатганки, қандай иш кўрсатганки, халқ унинг номини бунчалик ардоқлайди?...

Эсладим. Найман қишлоғида тузилган «Қизил қўшин» колхози ўттиз биринчи йиллари унинг номи билан аталарди. Талантли ўзбек шоири Усмон Носир эса унинг шаънига «Назиржон Халилов» номли шеърий драма ёзган, бу драма Ҳамза номли Қўқон шаҳар ўзбек давлат драма театрида қўйилган эди. Лекин Назиржон Халилов ким бўлганини, нима иш кўрсатганини билмасдим. Қариялардан суриштирдим. Кимлигини билиб олдим. Унинг ўзи, қилган ишлари халқ хотирасида яхши қолган экан.

Қўқон шаҳрида ҳунарманд оиласида туғилган Назиржоннинг йигитлик даври алангали йилларга тўғри келади. Босмачилар хуруж қилган йиллар. Маҳаллий халқ қизил аскар отрядларига мадад бермаса, босмачиларни тор-мор қилиш мушкул бўлган йиллар... Ишчилар, ҳунармандлар ва батраклардан кўнгилли отрядлар тузила бошланади. Назиржон биринчилар қатори шундай кўнгилли отрядлардан бирига ёзилади. У Қўқон атрофидаги қишлоқлардаги ва Исфара тоғларидаги босмачилар билан бўлган шиддатли жангларда катта жасорат кўрсатади. Шу билан бирга моҳир ташкилотчи эканлигини ҳам намойиш қилади.

У 1919 йилда собиқ Риштон районига революцион комитет раиси қилиб тайинланади. Меҳнаткашларни қон қақшатаётган Ислом понсод ва Қорабой қўрбошиларга унинг отряди кетма-кет зарбалар бериб, яксон қилиб қолдиқларини Сариқўрғон тоғ этакларигача қувиб боради. Кейин уни собиқ Бувайда район революцион комитетига раис қилиб юборишади. У халқ орасида катта тушинтириш ишлари олиб боради. Кўнгилли отрядлар тузади. Унинг жанговар отряди босмачиларни Бувайда ва Задарё ўртасидаги даштга қувиб бориб, тор-мор келтиради.

СССР Марказий Ижроия Комитети 1924 йилда унинг босмачиларга қарши курашдаги катта хизматларини муносиб тақдирлади. Назиржон Халилов Жанговар Қизил Байроқ ордени билан мукофотланди. У ер ислоҳатида ҳам фаол қатнашди. Кейин Ўзбекистон Марказий Ижроия Комитети Назиржон Халиловни Қашқадарё округига ишга юборади. У ерда Халилов 1929 йилгача Советларни мустаҳкамлашда актив иштирок қилди. Сўнг Фарғонага қайтиб келиб собиқ Бувайда ва Ленинград районларида колхоз тузиш ва қулоқларни тугатиш ишида актив ишлайди. Унинг раҳбарлигида кўпгина колхозлар тузилди.

Лекин бундан ўттиз беш йил муқаддам содир бўлган бир фожиа уни орамиздан олиб кетади...

Ер ислоҳоти узил-кесил тугатилган, коллективлаштириш ҳам ниҳоясига етиб борган кезлар. Чигит экиш кампанияси бошланган. Фақат ҳали таг-томири қуримаган ёт унсурлар, қулоқлар ва дин пешволарининг таъсирига берилган ўртаҳол деҳқонлар колхоз ишига қаршилик қилишарди.

Найман қишлоғида тузилган «Қизил қўшин» колхозида ҳам шундай бўлди. Бу ерга уя қуриб олган баъзи ёт унсурлар меҳнаткаш халқни йўлдан оздира бошлади. Чигит экиш ишлари тўхтаб қолди. Шундан кейин колхозчиларнинг умумий йиғилиши чақирилди. Мажлисга қатнашиш учун сиёсий вакил сифатида Назиржон Халилов келди.

У Найманга етиб келганда ҳали одамлар йиғилиб бўлмагани учун магазин ёнидаги бир хонага кириб, Ниёз исмли бир йигитга маузерини берди ва тозалаб-ёғлаб қўйишни илтимос қилади. Ниёз маузерни тозалади-ю, лекин ўқини олиб қўяди. Кечқурун мажлис бораётган кезда бирдан чироқлар ўчирилади, ўқ овози эшитилади. Қий-чув бошланади. Назиржон ўзини четга олади. Лекин душман билан юзма-юз келган пайтда маузердан ўқ чиқмай Назиржон армонда қолди... Уни бир тўда ёт унсурлар аввал роса тепкилаб, кейин оломон олдига олиб чиқиб, «ҳамманинг кўрпасини, қозонини битта қилмоқчи бўлганнинг тақдири шу билан тугайди» деб отиб ташлашади. У охирги қатра қонини ҳам онатупроққа бериб дунёдан ўтди...

Лекин халқ бахт-саодат учун жонини фидо қилган бу кишини унутмади. Одамлар унинг шаънига қўшиқ тўқишди. Шоирлар шеър ёзишди. «Қизил қўшин» колхозига унинг номи берилди. Унинг қабри Учкўприк қишлоғи боғининг энг сўлим жойида. Район меҳнат аҳли уни зиёрат қилгани келиб, номини ҳурмат билан тилга олишади.

Бир қўшиқ тарихи шундай...

Дарвоқе, кичик бир мулоҳаза ҳам туғилди, шу қўшиқ ёдга тушганда. Назаримизда Найман қишлоғини ўз ичига олган колхозга яна Назиржон Халилов номи берилса кўп яхши иш бўлур эди. Қишлоқ аҳлининг раъйи ва кўнглидаги гап ҳам шу.

М. ЭРГАШЕВ.
Ленинград район «Янги Фарғона» газетасининг редактори.

Қорақалпоғистон АССРда

Автоном республика меҳнаткашлари юбилей йилига олган мажбуриятларини муваффақиятли адо этиш учун мусобақани кучайтириб юбордилар. Юқоридаги суратда: Нукус авторемонт устахонасининг илғор токари Ховария Низомиддинова. У смена топшириқларини ҳамиша 135-140 процент қилиб адо этяпти. Ўртадаги суратда: Тўрткўл пахта тозалаш заводининг пешқадам смена механиги Машариф Раимов. Пастдаги суратда: йигирма йилдан буён Беруний алоқа узелида телефонистка бўлиб ишлаётган Сора Иброҳимова. Кўп йиллик ҳалол ва самарали меҳнатлари учун у яқинда «Ҳурмат Белгиси» ордени билан мукофотланди.

Р. Саидов фотолари.

БИЗНИНГ АХБОРОТ

РЕСПУБЛИКАЛАРАРО ЯРМАРКА

САМАРҚАНД. («Совет Ўзбекистони» мухбири). Шаҳардаги армия офицерлар уйида икки кун давом этган республикалараро кўтара савдо ярмаркасига 500 савдо ташкилотининг вакиллари иштирок этди. Ярмаркада харидорларнинг талаблари асосида саноат ва озиқ-овқат молларини айирбошлаш, бир савдо ташкилотидан иккинчисига керакли молларни сотиб олиш масаласи ҳал қилинди. Ҳар бир савдо ташкилотининг кўргазмалари, қолдиқ моллар рўйхатлари кўздан кечирилди. Савдо базалари, матлубот жамиятлари ўзларига керакли товарларни сотиб олишдилар.

Ўзбекистон ССР савдо ташкилотлари ярмаркага қатнашган ташкилотлардан уч миллион сўмдан кўпроқ мол сотиб олдилар ва ўзларидаги 4 миллион 400 минг сўмлик саноат ва озиқ-овқат молларини сотдилар.

«Волга» ютишни хоҳлайсизми?

Фарғона областидаги Яйпан посёлкасида яшовчи Абдулҳаким Холиқовлар оиласида қувончли воқеа содир бўлди. Колхозлараро қурилиш бошқармасининг ишчиси А. Холиқов 00435 серияли 077 номерли лотерея билетига «Волга» автомашинаси ютди.

А. БАҲРИДДИНОВ.

Ёш талантлар саҳнасида

Тошкентдаги 14-техника билим юрти бадиий ҳаваскорлар коллективи Адҳам Раҳматнинг «Абдулла Набиев» драмасини саҳналаштирди. Комсомол Абдулла Набиев ролини билим юртининг ўқувчиси З. Ҳошимов ижро этди.

Ҳ. ШОДИЕВ.

САҲРО ЖОНИВОРЛАРИ

ТАБИАТ АЖОЙИБОТЛАРИ

Бухоро саҳроларининг табиати, ҳайвонот дунёси қадим замонлардан буён одамларнинг диққатини ўзига тортиб келади. Биз тизма тоғлардай ўркач-ўркач қум барханлари оша боряпмиз. Ҳамроҳларимиздан бири милтиқни ўқлади ва шофёрга:

— Секинроқ ҳайданг,—деди.

— Кўряпсизми?

Қаршимизда саҳро аждаҳоси —варан пайдо бўлган эди, махлуқ машинага яқинлашиб келарди. Баджаҳл йиртқичнинг узунлиги бир ярим метр келарди. У оғзини катта очиб, тилини осилтирди ва ғалати товуш чиқариб ўкирди. Кутилмаганда ҳам ваҳимали, ҳам қўрқинчли воқеа рўй берди. Машина атрофини бир нечта эчкиэмар, чўл типратикони, хилма-хил калтакесаклар ўраб олган эди. Улар машина йўлини тўсиб, гоҳ у томонга, гоҳ бу томонга пишқира-пишқира сапчирдилар. Ҳеч ким ўзини йўқотиб қўймади. Аксинча, биримиз уларни суратга туширсак, иккинчимиз қурол билан уларни ер тишлатиб шофёр учун йўл очардик. Бу ҳаяжонли дақиқа 5-7 минут давом этди.

Қизилқумда йиртқичликда донг чиқарган жонзотлардан бири—чўл мушуги ва тулкидир. Улар вақти-вақти билан қўй-қўзиларга ҳамла қилиб туради. Масалан, Қизилқумдаги «Ғиждувон» қоракўлчилик совхозининг чўпони Жунус Жонузоқов ўтган йилнинг сўнгги олти ойида 38 та тулки, 32 та чўл мушугини ўлдирган. Бундан ташқари у 200 қуён, 5 кийик тутган. Янги йил арафасида моҳир мерган совхоз дирекцияси ва партия ташкилоти томонидан чўпонлар ўртасида чорва туёғини муҳофаза қилган энг яхши мерган—чўпон учун таъсис этилган мукофот билан тақдирланди.

Ўзбекистонимиз табиати, унинг ҳайвонот дунёси бой ва хилма-хилдир. Унинг ҳар бир қаричини кўриб, ўрганиб, бойликларини умумхалқ хизматига бўйсундириш ҳар бир совет кишисининг жонажон ишидир.

Т. НАЗИРОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

Қишлоқ мухбирларининг хатларини ўқиб

ҚИЗҒИН ДАМЛАР

Республика қишлоқ хўжалик илғорлари қурултойида юксак мажбуриятлар қабул қилинди. Юбилей йилида ана шу мажбуриятларнинг шараф билан бажарилиши ўзбек халқининг Коммунистик партия ва Совет ҳукумати теварагига тағин ҳам маҳкамроқ жипслашганлигини, барча халқлар олдидаги интернационал бурчини нечоғли адо этганлигини яна бир бор намойиш қилади.

Шу муносабат билан редакциямизга жуда кўп хат-хабарлар келяпти. Уларнинг муаллифлари юбилей йили марраларини эгаллаш учун қишлоқда нима ишлар қилинаётганлиги ҳақида фахр билан ҳикоя қилишади.

□ □

ЭКИШГА ШАЙМИСИЗ?

Ўзбек халқи бу йил мамлакатта 4 миллион тонна пахта етказиб беришга аҳд қилди. Лекин пахтакорларимиз бултурги маррадан ҳам ўзиб кетишни дилларига тугиб меҳнат қилишяпти. Далаларда олиб борилаётган қайноқ меҳнат бундан далолат бериб турибди. Ҳамма жойда кўклам экиш кампаниясига тайёргарлик кучайтириб юборилди. Чигитни қисқа муддатларда экиб олиш ва унинг бир текис униб чиқишини таъминлаш билан бирга, ғўза парваришини маромида бошлаб юбориш мўл ҳосил етиштиришнинг энг асосий омилларидан бири эканлигини тажрибада синаб кўрган деҳқонлар шу кеча-кундузда куч-га куч, ғайратга ғайрат қўшиб ишламоқдалар. Илғорлар беда, маккажўхори, картошка ва бошқа экинлар экишни қизитяптилар.

Тошкент областидан хабар юборган С. Илёсов, У. Қурбонов, Фарғона областидан А. Раззоқов, Б. Собиров, Т. Маматалиев, А. Худойбердиев, Б. Эргашев, М. Саримсоқов, Л. Халилов, М. Йўлдошев, Андижон областидан А. Каттаев, С. Тожибоев, Б. Ҳасанов, М. Ҳамроев, С. Зайнобиддинов, Р. Солиев ва бошқа ўртоқлар Калинин районидаги Охунбобоев номли, Бекободдаги 1-«Далварзин», Олтиариқдаги «Большевик», Киров районидаги «Москва», Фарғона районидаги Димитров номли, Бағдод районидаги «Москва», Ленинград районидаги Энгельс номли, Чуст районидаги Навоий номли, Андижон районидаги «Октябрь», Бўз районидаги Тельман номли ва бошқа бир қатор хўжаликларда юбилей йили экиш-тикиш ишларига пухта тайёргарлик кўрилганлиги, чигит экиладиган майдонлар тахт қилиб қўйилганлиги, қишлоқ хўжалик машиналари сифатли ремонтдан чиқарилганлиги тўғрисида маълум қиладилар

— Булунғур районидаги Жданов номли колхоз ўтган йили ҳосилдорликни гектар бошига 6,6 центнер оширган эди, — деб ёзади Б. Пирназаров. — Колхозчилар Октябрнинг 50 йиллиги шарафига социалистик мусобақага қўшилиб, бу йил ҳар гектар ерда етиштириладиган ҳосилни тағин 5 центнер кўтаришга қарор қилишди. Бунинг учун пухта замин яратилмоқда. Чунончи, кузда яхши ўғитланиб, чуқур шудгор қилинган майдонлар ҳозир текисланиб, далага кўплаб маҳаллий ўғит чиқарилмоқда. Шунингдек, Нарпайдаги «Правда», Хатирчидаги Ленин номли, Каттақўрғондаги Тельман номли, Хатирчидаги Калинин номли, Пастдарғомдаги «Коммунизм» колхозларида ҳам ерлар чигит экишга тайёрлаб қўйилган. Бу ҳақда Б. Шамсиев, И. Тошниёзов, Ҳ. Мирзаев, М. Ортиқов, Ш. Мардиев ўртоқлар ёзиб юборишган.

Республикамиз жанубида жойлашган Қашқадарё областида ҳаво бирмунча исиб кетди. Чигит экишга тайёргарликни ҳар томонлама қизитиш учун қулай имкониятлар яратилди. Машъал хўжаликлар — Яккабоғдаги «Қизил Ўзбекистон», «Правда», «Ленинизм», Ғузор районидаги Ленин номли колхозлардан хат юборган А. Элмирзаев, А. Каримов, Э. Даминов ўртоқлар яқин кунларда чигит экишга киришилажагини мамнунлик билан қайд қилишади.

Бухоро, Сурхондарё, Сирдарё областларида ва Қорақалпоғистон АССРдаги кўпгина хўжаликларда техника ремонти тугалланиб, сув шохобчаларини қазиш ва тартибга келтириш ишлари ниҳоясига етай деб қолган. К. Шарипов, Н. Мусаев, Н. Худоёров, Р. Мирзаев, С. Абдуллаев, Қ. Алланов, И. Мадгазин ўртоқлар ўз хабарларида Вобкент районидаги «Ленинобод», Шерободдаги «Партия XXII съезди», Мирзачўлдаги «Фарғона», Кегайлидаги Энгельс номли, Хўжайлидаги Охунбобоев номли, Амударёдаги Охунбобоев номли хўжаликлар чигит экиш кампаниясини шайланган ҳолда кутиб олаётганликларини ёзишган.

Ҳозирги кунларнинг ҳар бир дақиқаси ғанимат. Шунга кўра, улардан оқилона фойдаланиб, ҳамма жойда ишни қизитиб юборайлик, чигитни бултургидан ҳам барвақт экиб олишга шошилайлик.

ҚЎЗИЛАТИШ БОШЛАНЯПТИ

Чорвадорлар ҳаётида қизғин давр бошланяпти. Бу йил 180 минг тонна гўшт, 380 минг тонна сут ва бошқа чорвачилик маҳсулотлари етиштириш учун курашаётган республикамиз меҳнаткашлари янги марраларни кўзлаб ҳаракат қилишяпти. Буни редакцияга келаётган хатлар мисолида ҳам очиқ-ойдин кўриш мумкин.

Оққўрғонлик мухбиримиз ўртоқ Ҳ. Аҳмедовнинг ёзишига қараганда, Свердлов номли колхоз азаматлари давлатга 61 тоннадан зиёдроқ гўшт сотиб, йиллик планни ошириб бажардилар. Улар меҳнаткашлар дастурхонига тағин 10 тонна гўшт етказиб беришади. Шу райондаги Ленин номли колхоздан ўртоқ Б. Йўлдошев хўжаликда гўшт топшириш ярим йиллик плани яқин кунларда бажарилади, деб хабар беради.

Фарғона областидаги Охунбобоев райони хўжаликларида чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ва давлатга сотиш кўнгилдагидек бораётганлиги тўғрисида ўртоқ Т. Маҳмудов маълум қилган. Ғаллаорол районидаги Ленин номли колхоз давлатга сут топшириш бўйича биринчи квартал планини 125 процентга етказди. Шунингдек, гўшт топшириш квартал плани ҳам 122 процентдан ошиб кетди. Булунғур райони чорвадорлари эса, гўшт топшириш юзасидан квартал планини аллақачонлар бажариб қўйдилар. Бу ёқимли сўзларни Т. Муҳаммадиев, А. Эргашев ва Б. Пирназаров ўртоқларнинг хабарларида ўқийсиз.

Қишлоқ мухбири Алибой Эргашев бундай деб ёзади:

— Ғаллаорол районидаги Карл Маркс номли совхозда қўзилатиш кампанияси бошланди. Бултур ҳар юз совлиқдан 173 тадан қўзи олган моҳир чўпон Эсиргап Қаршибоевнинг отарида совлиқлар кўплаб эгиз қўзи бермоқда. Тўл олиш кампаниясини муваффақиятли ўтказиш учун курашаётган чорвадорлар мажбуриятларини ошириб бажаришга сўз беришган. У Тожиев, А. Аҳмедов, О. Шербеков, А. Турсунов ўртоқларнинг ёзишларига қараганда, Ургутдаги Охунбобоев номли колхоз сут соғувчиси Донахол Муҳаммадиева, Ғаллаоролдаги «Қорақишлоқ» совхози сут соғувчиси Ойрўзи Тангриева, Пайариқдаги Куйбишев номли колхоз сут соғувчилари Норжон Дониёрова, Қундуз Жўраева ва бошқалар сут топшириш юзасидан 4 ойлик топшириқни бажариб қўйганлар.

Шаҳрисабздаги «Китоб» совхозидан Ю Умиров, Ғузор районидаги «Оқравот» совхозидан И. Мирзаев, Яккабоғдаги Калинин номли колхоздан Т. Хайруллаев, Қаршидаги «Партия XXII съезди» совхозидан Ж. Ҳусанов, Шўрчидаги Гагарин номли совхоздан З. Эргашев, Термиздаги «Октябрь 40 йиллиги» колхозидан Т. Убаев, Шўрчи районидаги Жданов номли колхоздан Р. Абдураҳмонов, Хўжаобод районидаги «Ўзбекистон» колхозидан Р. Солиев, Андижон районидаги Калинин номли колхоздан Т. Ортиқов, Шовот районидаги Чкалов номли колхоздан О. Мадраҳимов, Ромитан районидаги Энгельс номли колхоздан Г. Умиров ва бошқа ўртоқларнинг хатларида ана шу хўжаликларда юбилей йилида белгиланган марраларни эгаллашга қатъий бел боғланганлиги фахр билан тилга олинади.

Айни вақтда мазкур хўжаликларда қўзилатиш кампанияси бошланиб кетган. Қўзиларни ҳисобга олиш, бонитировка қилиш, терига сўйиш ишлари марказлаштирилган ҳолда олиб борилмоқда. Ориқ совлиқлар алоҳида парвариш қилинмоқда. Қоракўл терини тузлаш ва ишлаш махсус жойларда амалга ошириляпти. Буларнинг ҳаммаси қўзилатишни уюшқоқлик билан ўтказиш имкониятини туғдирмоқда.

Чорвадорларимиз совлиқлардан қўзи олиш, давлатга гўшт, қоракўл тери ва бошқа чорвачилик маҳсулотлари етказиб бериш планларининг муддатидан илгари бажарилишини таъминлаш йўлида ҳормай-толмай меҳнат қилишлари шубҳасиз.

Янгийўл районидаги Карл Маркс номли колхоз пахтакорлари кўклам экиш кампаниясини пухта тайёргарлик кўрган ҳолда кутиб олмоқдалар. Барча мавжуд техника ремонти сифатли тугалланди. Суратда: ремонтдан чиқарилган экиш агрегатлари далага чиқарилиб синаб кўриляпти.

О. Қозоқбоев фотоси.

ВЬЕТНАМЛИК ДЎСТЛАР, СИЗЛАР БИЛАН ҲАМДАММИЗ!

«Қаҳрамон вьетнамлик ватанпарварлар, Сизларга зафар ёр бўлсин!» Ўзбекистон пойтахти жамоатчилигининг 17 мартда республика Фанлар академияси мажлислар залига тўпланган вакилларининг фикр ва туйғулари ана шу даъват билан суғорилган эди.

Йиғилишни шаҳар партия комитетининг секретари Р. Н. Бобожонова очди.

В. И. Ленин номидаги давлат университетининг ўқитувчиси тарих фанлари кандидати Э. Хайитбоев минбарга чиқади.

— Вьетнам халқи, — деди у, — озодликни ғоят қадрлаётганлигини биз яхши биламиз. Вьетнам тупроғида бомбалар портлаётган ва қон тўкилаётган экан, бунинг учун вьетнам халқи айбдор эмас. Бунинг учун жавобгарлик бутунлай ва батамом АҚШ ҳукумати устига тушади.

Адолат тантана қилиши учун қўлимиздан келган бутун чораларни кўриш — бизнинг бурчимиз, ҳар бир соф виждонли кишининг бурчидир. Бизнинг улуғ мамлакатимиз, жонажон ленинчи партиямиз тинчлик ва демократия учун курашувчилар билан пролетар бирдамлиги байроғини баланд кўтариб, вьетнамлик ватанпарварларга актив ёрдам кўрсатаётганлиги билан фахрланамиз.

«Ташсельмаш» заводининг слесари Т. Ҳайдаров АҚШнинг Вьетнамдаги авантюристик сиёсатини ғазаб билан қоралади.

Филология фанлари доктори, профессор Л. П. Қаюмов вьетнам халқига оташин салом топширади.

Вьетнамлик студент Буй Вьет Бак ўз нутқида вьетнам халқи билан бирдамликлари учун совет кишиларига самимий миннатдорчилик билдирди.

Йиғилиш қатнашчилари қуйидаги резолюцияни бир овоздан қабул қилдилар:

— Биз, Тошкент жамоатчилигининг вакиллари АҚШнинг Вьетнам Демократик Республикасидаги агрессиясига қарши. Америка ҳарбийларининг Жанубий Вьетнамдаги интервенциясига қарши қаттиқ норозилик билдирамиз.

Америкалик ҳарбийлар кундан кунга ҳаддан ошиб бормоқдалар. Вьетнам Демократик Республикасидаги шаҳар ва қишлоқларнинг узлуксиз бомбардимон қилинаётганлиги, Жанубий Вьетнам тинч аҳолисининг ваҳшиёна қириб ташланаётганлиги, химиявий қуроллар, фосфорли ва напалм бомбаларининг қўлланилаётганлиги бизларда зўр ғазаб ва нафрат туғдирмоқда.

Холис ниятли барча кишилар сингари Совет Ўзбекистони пойтахтининг меҳнаткашлари ҳам АҚШ агрессиясининг тўхтатилишини, Ҳинди-Хитой юзасидан Женевада тузилган битимларнинг бажарилишини, Америка қўшинларининг дарҳол олиб чиқиб кетилишини ва бутун дунёда тинчликка таҳдид солиб турган Жанубий Вьетнамдаги Америка ҳарбий базаларининг тугатилишини қатъий талаб қилмоқдалар. КПСС Марказий Комитети ва Совет ҳукуматининг Ҳинди-Хитойда уруш ўчоғини тугатишга қаратилган ташқи сиёсат йўлини батамом ва тамомила маъқуллаймиз. Биз қатъий ишонч билдириб айтамизки, жаҳон халқлари ўз куч-ғайратларини бирлаштириб, мардона курашаётган Вьетнамга кўрсатаётган ёрдам ва мададларини янада кўпайтириш йўлларини топадилар.

Азиз вьетнамлик биродарлар, биз Сизлар билан ҳамдаммиз! Биз ғазаб билан ва қатъий равишда бундай деймиз: Вьетнамдан қўлингни торт! Яшасин озод Вьетнам!

Шифокор минбари

БОШ ОҒРИҚ

Бош мия ва унинг пардалари турли сабаблар билан зарарланишининг аломатларидан бири бош оғриғидир.

Бош мия операция қилинганда қизиқ бир факт аниқланди, мия моддасига санчилган пичоқни беморлар сезмаганлар, аммо мия пардалари кесилса ёки таранг тортилса, мия қон томирларига бирор жароҳат етказилса, беморлар қаттиқ оғриқ сезганлар.

Мия таркибидаги пардаларни, қон томирларини ва мия моддасининг зарарланишига қараб бош оғришининг турлари ҳам ҳар хилдир. Шуни ҳам қайд қилиб ўтмоқ керакки, бош оғриши шу ердаги нерв томирчаларининг шамоллашидан ҳам дарак беради. Бу касалликнинг номи невралгия деб аталади. Оғриқ эса асосан бошнинг энса қисмида ёки бет қисмида бўлиб, вақти-вақти билан зўрайиб туради.

Бу суҳбатда бош оғришининг асосий аломати ҳисобланувчи бир неча асаб касалликлари ҳақида тўхталиб ўтамиз.

Бош оғриши турли касалликнинг белгиси — симптоми бўлса-да, аммо халқ ўртасида бош оғриғи касаллиги номи билан мигрень касаллиги юритилади. Чунки бу дард билан оғрувчи кишиларда касаллик асосан вақти-вақти билан пайдо бўлувчи бош оғриғи, кўнгил айниш билан бошланади. Баъзи вақтларда бошнинг ярми ёки орқа қисми оғриши мумкин. Оғриқ энг кучайган пайтида, кишининг ранги оқаради, қўл-оёқлари бўшашади, баъзан қайт қилади.

Иссиқ аччиқ чой ичиш, пешанани рўмолча билан қаттиқ танғиб олиш ва баъзи бир оғриқ қолдирувчи антибиотиклар мигрень оғриғини камайтиради, беморнинг аҳволини енгиллаштиради.

Кишилар мигрень касаллигига бош мия қон томирлари ишининг бузилиши (вазомотр дисфункция) натижасида мубтало бўладилар. Мия қон томирлари ишининг бузилишига эса кишиларнинг тез-тез шамоллаб туриши, муртак касаллиги (хроник тонзиллит) ва бошқа шунга ўхшаш «кўз илғамас» дардлар сабаб бўлади.

Халқимизда бир мақол бор: «Кунинг туман бўлса, касалинг тумов...» Кунимиз туман бўлса, ҳақиқатан ҳам туман тезда кўтарилиб, қуёш чиқиб, чеҳрамиз ёришади. Аммо тумов касали ҳамма вақт тезда тарқаб кетадиган касаллик дегучи кишилар янглишсалар керак. Тумов — бу грипп, гриппга ўхшаш касалликлар ва бурун-ўпка йўлларининг яллиғланиши каби бир тўплам дардларни ўз ичига олувчи касаллик ҳолатидир. Демак, тумовнинг сабабчиси бир томондан шамоллаш бўлса, иккинчидан — турли вирусларнинг ва микробларнинг зарарли таъсиридир.

Шамоллашнинг асоратларидан бири бош миянинг ва унинг пардаларининг зарарланишидир. Бундай беморлар доимий бош оғришидан шикоятланадилар, кўп вақт бош айланиши, қулоқнинг шанғиллаши, мувозанатнинг йўқолиши каби ҳолатлар ҳам бўлиб туради. Ҳозирги пайтда грипп касаллигининг асоратларидан яна бири диэнцефал синдром кўпгина учраб турадиган касалликдир. Бу дардга сабаб — бош мия оралиқ қисмининг шамоллашидир. Беморларда бош оғриши, приступ билан ўзини нохуш сезиш, юрак ўйнаши, нафас етмаслик, оёқ-қўлларнинг увишиши ва бўшашиши, совуқ тер босиши каби аломатлар бўлиб туради. Кишилар доимо безовта бўладилар, баъзан хавфсираш, уйқусизлик ҳолатлари бўлади.

Тумов ва гриппнинг асоратидан ҳосил бўлувчи бурун бўшлиқларининг яллиғланиши (гайморит, фронтит) ҳам бош оғриғига сабаб бўлиши мумкин. Бу ҳолатда бурун ёки бўшлиқларда йиринг тўпланади, беморларни анчагина безовталантиради. Халқ ўртасида бу касаллик «назла йиғилиши» номи билан юритилади (назила — арабча тушувчи демакдир). Бундай беморларга «танзил» (танзил — туширувчи) искатилади.

Бу модда тропик ўсимликлардан олинади, ўткир ҳидли бўлган ва ҳақиқатан ҳам беморлар ҳолатини анчагина енгиллаштирган.

Кўп ишлаб, камроқ дам олиш, вақтида овқатланмаслик ва ухламаслик, баъзи оилавий келишмовчиликлар, ҳаётда учраб турувчи баъзи қийинчиликлар бош миянинг фаолиятини заифлаштиради. Айни вақтда тамаки чекиш, спиртли ичимликлар ичиш нерв ҳужайраларини заҳарлайди. Мана шу сабаблар натижасида киши невроз (неврастения) касалига чалиниб қолади. Бу хасталикнинг бошланғич аломатларидан бири — бош оғришидир. Беморларнинг ишлаш қобилиятлари, хотира ва зеҳнлари пасаяди, уйқусизлик, тезда жаҳлланиш, этларнинг учиши каби ҳолатлар пайдо бўлади.

Биз юқорида кўпроқ учрайдиган асаб касалликлари аломатлари билан танишиб чиқдик. Бундан ташқари бош оғриши бош миянинг кўпгина бошқа дардларидан — мия зардаларининг яллиғланишидан (менингит), мия моддасининг шамоллашидан (энцефалит) ва бош мия шишларидан дарак бериши мумкин.

Бош баъзан ички аъзоларнинг касаллигидан ҳам оғрийди. Шулардан бири хафақон (гипертония) касаллигидир. Бундай беморларда қон босими кўтарилиши билан биргаликда доимий бош оғриғи вақти-вақти билан кучаяди, юрак безовта бўлади, қулоқ шанғиллайди, киши дармонсизланади.

Болалар ва ёшларда учрайдиган доимий бош оғриғининг сабаби, шу ёшда учрайдиган гижжа (ичак паразитлари) касаллигидир. Баъзи кишиларда ичакнинг яхши ишламаслиги — қабзият ҳам бош оғриғининг сабабчиси бўлади.

Демак, бош оғриғининг турлари ҳар хил бўлгандек, унинг сабаби ҳам турлича бўлар экан. Бундан келиб чиқадики, уни даволаш чоралари бош оғришининг сабабига қараб бўлмоғи керак. Шифохоналарда, поликлиникаларда асаб касалининг мутахассислари (невропатологлар) совет кишиларининг хизматига тайёр. Мабодо бирор киши боши оғриб ўзини нохуш сезса, врачга мурожаат қилиб, унинг маслаҳатида даволанмоқни тавсия қиламиз.

Ўтмишда халқимиз табобатчиликда кўпгина турли гиёлар, дори-дармонлар ишлатганлар. Масалан, «Мўйи модарон» ўти (адирларда ўсади, халқ орасида «сариқ ўт» деб ҳам аталади) бош оғришининг баъзи турларида анчагина наф билан ишлатилиб келинади. Боши оғриган кишига самбит гулининг баргини қуритиб искатишган. Бу гиёҳларнинг таркиб ва таъсирлари яхшироқ ўрганилса, эҳтимол, улардан келгусида турли дори-дармонлар олинишининг гувоҳи бўлармиз.

А. РАҲИМЖОНОВ,
медицина фанлари доктори, профессор.

Иқтисодчилар кенгаши олдидан

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг қарорига мувофиқ шу йил 21-23 мартда Тошкент шаҳрида иқтисодчиларнинг республика кенгаши ўтказилади. Кенгашга планлаштириш, молия, банк, статистика ва таъминот органлари, саноат корхоналари, министрликлар ва идоралар, илмий тадқиқот институтлари ва олий ўқув юртларининг вакиллари, партия ва совет ходимларидан 800 дан кўпроқ киши таклиф этилади. Ҳозир Ўзбекистон иқтисодчиларининг ана шу биринчи анжуманига фаол тайёргарлик кўрилмоқда. Кенгаш республика Министрлар Совети Раисининг ўринбосари, Госплан раиси С. К. Зиёдуллаев бошлиқ махсус ташкилий комитет томонидан ўтказилади.

Ўзбекистон телеграф агентлигининг мухбири С. К. Зиёдуллаевдан ана шу кенгашга алоқадор бир неча саволларга жавоб беришни илтимос қилди.

— Бундай кенгашнинг чақирилиши, — деди ташкилий комитет раиси, — КПСС Марказий Комитети сентябрь (1965 йил) Пленуми ва партия XXIII съездининг қарорларини турмушга татбиқ этиш юзасидан мамлакатимизда амалга оширилаётган жуда катта ишлардан биридир.

Хўжалик қурилишининг барча участкаларида иқтисодий ишларнинг даражасини ошириш ва яхшилаш проблемаси кенг муҳокама қилинади. Планлаштиришни такомиллаштириш ва молия-кредит ишларини яхшилаш, моддий-техника таъминотини яхшилаш, ҳисоб-китоб ва статистика ишларини механизациялаш, планлаштириш ва ҳисоб-китоб ишларида иқтисодий математик усулларни ва электрон-ҳисоблаш техникасини қўлланиш, иқтисодий тадқиқотлар шаклини такомиллаштириш ва унинг савиясини ошириш, шунингдек хўжалик қурилишида маҳаллий планлаштириш органларининг ролини ошириш масалалари кенгаш ишида катта ўрин эгаллайди.

Кенгаш уч кун давом этади. Бу вақтдан анча унумли фойдаланиш мақсадида олдиндан барча 6 та секциянинг ишчи группалари ташкил этилди. Улар муҳокамага қўйиладиган тавсияномалар лойиҳасини тайёрлаб қўйдилар.

Улуғ Октябрнинг 50 йиллиги арафасида Тошкентда ўтказиладиган учрашув республика иқтисодий ҳаётида муҳим воқеа бўлади. Шу билан бирга у иқтисодчиларнинг бўлажак Бутуниттифоқ кенгашига жуда яхши тайёргарлик бўлиб хизмат қилади.

ФЕЛЬЕТОН ЎРНИДА

ЮЛҒИЧЛАР

Ниҳоят автобус келди. Кўпдан бери кўзлари тўрт бўлиб турган одамлар ўзларини машинага урдилар. Одил ота ҳам уриниб, бир амаллаб чиқиб олди.

Машина жойидан силжимай, шофер-кондуктор:

—Иссиғида ҳисоб-китоб қилиб олайлик, қани, ҳамманглар ўн тийиндан узатиб юборинглар-чи, деди.

У ўттиз етти кишидан уч сўм етмиш тийин йиғиб олгач, билет бермай, йўлга тушди.

— Патта бермади-ку, — деди йўловчилардан бири шофёрнинг бу қилиғидан ажабланиб.

— Мен тийинимга эмас, капкатта йигитнинг виждонини сотаётганига ачиняпман, — деди бир мўйсафид.

— Нима, келинпошша харажатнинг ҳисобини олиб турадиларми? — ҳазилга олди шофёр.

Одил отанинг зардаси қайнаб кетди. Шофёрга қарата: «ахир, бу қанақаси? Туппа-тузук одам ҳам шундай қиладими, айб бўлмайдими, кўпчиликдан уялмайсанми? Ҳар қандай майда ишда ҳам виждонимиз пок бўлиши керак-ку! Ота-онанг сени ҳалолликка ўргатмаганмиди, ўғлим» демоқчи бўлди. Лекин андишага бориб:

— Отинг нима, ўғлим? — деди мулойимгина.

—Ревизор ҳам ўзимиздан чиқиб қолди-ку,—деди шофёр Одил отани мазаҳ қилиб. Сўнг қўлингдан нима келарди дегандай қўшиб қўйди,—ёзинг, отим Бегимқул, фамилиям Юнусов, Андижондаги 2511-автоколоннада ишлайман, машинамнинг номери «АНА 53-11», қутилдимми?

— Йўқ, ўғлим, бу қилиғингиз билан одамлардан ҳеч қачон қутулолмайсиз! Машина ҳайдашни ўрганибсиз-у, тўғриликни ўрганолмапсиз-да! Ҳалол ишланг, агар одам ҳалол бўлса, доим тинч ухлайди, ҳадиксирамайди, асабийлашмайди.

Шофёрнинг қилмиши бошқаларнинг ҳам кайфиятини бузди.

Йўловчилар бошқа кишиларнинг қилаётган юлғичликлари ҳақида суҳбатлашиб кетишди.

—Тунов куни «АНА 57-59» номерли таксида Андижоннинг янги шаҳар қисмидан «эски» шаҳар қисмига бордик, — деди Одил ота,—счётчик 56 тийинни кўрсатди. Шофёр М. Мадаминов эса 70 тийин олди. У буни ҳам оз дегандек қовоғини солди, ўкрайди. Унинг поўрин ўкрайиши менга жуда малол келди, кайфиятим бузилди. Ахир нега бундай қилади, мендан ўн тўрт тийинни ошкора юлиб қоляпти-ку?! Тийинларимга эмас, балки шофёрнинг нопоклигига ачиндим.

Бизни шаҳар молия бўлимининг ходими кузатиб турган эканми, текшириб қолди. Счётчикда 7 сўм 36 тийин ёзилган. Кассадан эса 12 сўмдан ортиқ пул чиқди. Уч соат ичида ўз фойдасига салкам беш сўмни шилибди «азамат».

—Афтидан шаҳарда юлғич шофёрлар кўпайиб қолибди, — суҳбатга аралашди учинчи йўловчи,—Ўлмас Рўзиев бошқараётган таксига ўтирдим. У сал «инсофлироқ» экан, ўн тийин ортиқ олди. Ўлмас озроқ чойчақа ундирган экан, унинг кассасидан 4 сўм 95 тийин ортиқча пул чиқди.

Тошкентдан отпускага келган Абдумажид Сатторов ҳам Андижон юлғичларидан безор бўлганини гапирди. Шаҳар ижрокомининг бепарволигидан ажабланди. Шундай «саҳийлар» ҳам борки, шофёрга йигирма тийин ўрнига бир сўм бериб кетаверадилар. Улар ўзича шофёрга «ёрдам» кўрсатмоқчи бўладилар. Бундай «саҳийлик» юлғичликка йўл очиб беряпти, холос.

Бегимқул Юнусов, Маҳмуд Асқаров, Усмон Ботиров ва бошқа юлғичлар ҳам ана шунақа «саҳийлик»ка ўрганиб қолишган. Шунинг учун йўловчилар беш-ўн тийинни сўрашса, жаҳллари чиқиб, ўшқириб берадилар, қовоқларини осилтириб, зарда билан эшикни ёпадилар.

Бу кишилар шундай таъмагир бўлиб қолишларида 2511-автоколонна ва Андижон таксомотор паркининг маъмурияти, партия, касаба союз ва комсомол ташкилотлари ҳам айблидир. Чунки, улар нафс йўлига кириб кетган бундай юлғичларни тарбиялашга етарли эътибор бермаётирлар.

Юлғичлик қилган савдо ходимига ишдан ҳайдашгача чора кўрилади. Ҳатто савдо ишига кейинча яқинлаштирмасликкача борилади. Бундай қаттиққўлликни бировнинг ҳақига хиёнат қилувчи такси ҳайдовчига нисбатан ҳам қўлланиш керак. Токи у хиёнат ҳам жиноят эканини тушуниб етсин.

М. АБДУКАРИМОВ,
А. ҚУРОНБОЕВ.

Ҳ. ТУРСУНҚУЛОВГА ЁДГОРЛИК

«Зангори кемалар» пахтазор бўйлаб кетяпти. Нариროқда ариқ бўйида дўппи кийган бир киши баайни жанг майдонини кўздан кечираётган командирдек кўкрагини кериб тик турибди. Унинг вазмин, саховатли юзи ўйчан. Нимани ўйлаётган экан у? Қудратли техниканинг пахтакорларга очиб берадиган янги жозибали истиқболлари, келажак тўғрисида ўйлаётган бўлса керак.

Уч марта Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Ҳамроқул Турсунқуловга бағишланган скульптура композициясига қараганингизда шундай тасаввур ҳосил бўлади. Композиция авторлари — П. Иванов, М. Мусабоев, С. Эшонхўжаев ва бошқа тошкентлик ҳайкалтарош ва архитекторлардир. Улар совет пахтачилигининг моҳир устасига қўйиладиган ёдгорлик лойиҳасини тайёрлаш учун ўтказилган Бутуниттифоқ очиқ конкурсида биринчиликни эгаллашган. Улар қуриладиган иншоот тугал лойиҳасини шу конкурс комиссияси айтган мулоҳаза ва таклифларни назарда тутган ҳолда ишлаб чиқдилар.

Тошкентлик ҳайкалтарош ва архитекторларнинг фикрини республика маданият министрлиги маъқуллади ва ҳозир унинг иш чизмалари тайёрланяпти. Ҳ. Турсунқуловга қўйиладиган ёдгорлик Тошкентда, Чилонзордаги янги кварталлардан бирининг территориясида қад кўтаради.

(ЎзТАГ).

Халқаро ҳаёт

АҚШНИНГ МОЛИЯВИЙ АҲВОЛИ

НЬЮ-ЙОРК, 16 март. ТАСС мухбири О. АНИЧКИН хабар беради: сўнгги вақтлар АҚШнинг савдо, саноат доиралари мамлакатнинг молиявий аҳволидан жиддий ташвишга тушаётганликларини билдиряптилар. Йирик банклар ва корпорацияларнинг матбуот органларида мамлакат тўлов баланси дефицитининг бетўхтов ўсиб бораётганлиги, Қўшма Штатларнинг давлат қарзи доимо кўпайиб бораётганлиги кўрсатилмоқда. Матбуотнинг ёзишича, шуларнинг ҳаммаси мамлакат олтин запасининг камайиб кетишига, молиявий аҳволнинг ёмонлашувига олиб келмоқда.

«Ферст нэйшнл сити бэнк» чиқарадиган бюллетеннинг март ойи сонида ўтган йилда АҚШ тўлов балансининг дефицити 1965 йилдагига қараганда 100 миллион доллар ошиб, 1,4 миллиард долларга етганлиги қайд қилинган. Бюллетеннинг фикрига кўра, мамлакат тўлов баланси дефицитининг ҳамиша ўсиб бориши асосан Қўшма Штатларнинг чет элларда ва даставвал Вьетнамдаги ҳарбий харажатларидан вужудга келган. Бундан ташқари, «Ферст нэйшнл сити бэнк»нинг ёзишича, сўнгги йилларда экспортнинг камайиши ва импортнинг кўпайиши натижасида АҚШ савдо балансининг актив сальдоси тинмай қисқариб бормоқда. Шу банк бюллетенининг маълумотларига кўра, 1966 йилда АҚШнинг ташқи савдодаги актив сальдоси 1965 йилдагига қараганда 1 миллиард доллар ҳамда 1964 йилдагига қараганда 3 миллиард доллар қисқарган.

ХАЛҚЛАР «ВЬЕТНАМДА ТИНЧЛИК БЎЛСИН!» ДЕМОҚДАЛАР

ПХЕНЬЯН. Халқ Кореясининг шаҳар ва қишлоқларида вьетнам халқи билан халқаро бирдамлик ҳафталиги муносабати билан митинг ва йиғилишлар ўтказилмоқда.

Пхеньяндаги тўқимачилик комбинатининг ишчилари шу муносабат билан ўтказилган митингда Америка ҳукуматидан Вьетнам Демократик Республикасини бомбардимон қилишни ва бошқа барча агрессив ҳаракатларни дарҳол тўхтатишни талаб қилдилар. Тўқимачилар Америка агрессорларига қарши кураш олиб бораётган Вьетнам халқига янада активроқ ёрдам кўрсатишга қатъий қарор қилганликларини изҳор қилдилар.

ЖОРЖТАУН. Гвиананинг барча прогрессив, демократик кучлари қаҳрамон вьетнам халқининг Америка агрессорларига қарши кураши билан тўла бирдамдирлар. Халқ прогрессив партиясининг раҳбари Чедди Жаган мамлакатда нишонланаётган «Вьетнам китоблари ҳафталиги» муносабати билан сўзга чиқиб ана шундай деди. Чедди Жаган барча Гвиана халқини курашаётган Вьетнамга маънавий ва моддий мадад кўрсатишга чақирди.

ДОРУССАЛОМ. «Бизлар вьетнам халқининг АҚШ агрессиясига қарши кураши билан бирдамлик ҳафталиги муносабати билан шуни таъкидлаймизки, вьетнам халқи олиб бораётган кураш — адолатли курашдир, шунинг учун вьетнам халқи ғалаба қилажак», — дейилади Жанубий Африка Республикаси Африка миллий конгрессининг бу ерда тарқатилган баёнотида. Баёнотда, америкаликлар Вьетнам Демократик Республикасини бомбардимон қилишни дарҳол тўхтатсинлар, Вьетнамдан Америка қўшинлари олиб чиқиб кетилсин ва Америка ҳарбий базалари тугатилсин деб талаб қилинади.

ТОКИО. Вьетнамдаги қирғиннинг олдини тезроқ олиш мақсадида Қўшма Штатлардан Вьетнам Демократик Республикасига қарши агрессияни ва у ерни бомбардимон қилишни дарҳол тўхтатишни талаб қилиш зарур, деди парламентда сўзга чиққан Япония социалистик партиясининг раиси Кодзо Сасаки. У, Япония ҳукумати мана шундай талаб билан АҚШ ҳукуматига мурожаат қилиши керак, деб таклиф қилди.

БАМАКО. Осиё ва Африка халқлари бирдамлиги Мали комитетининг раиси, жаҳон тинчлик кенгашининг аъзоси Абдулай Соу ҳозирги вақтда жаҳон халқлари вьетнам халқининг мамлакатни озод қилиш учун олиб бораётган машаққатли курашида у билан ўзларининг бирдам эканликларини изҳор қилмоқдалар, деди.

Мали халқи, деди Соу, жаҳондаги барча халқларнинг фикрига қўшилиб, вьетнам халқининг озодлик ва мамлакат бутунлиги учун олиб бораётган курашини сўзсиз қўллаб-қувватлайди, Вьетнам территориясидан чет эл агрессив қўшинлари олиб чиқиб кетилишини, 1954 йилги Женева битимларига оғишмай амал қилинишини талаб қилади.

(ТАСС).

ДЕПУТАТ ЎЛДИРИЛДИ

ДЕҲЛИ, 16 март. (ТАСС). Уттар-Прадеш штати қонун чиқарувчи мажлисининг Ҳиндистон Миллий конгресси партиясидан сайланган депутати Дарбари Лаъл бугун кечаси поездда номаълум шахс томонидан ўлдирилган. У, яқинда сайланган штат қонун чиқарувчи мажлисининг биринчи сессиясида қатнашмоқ учун Оллоҳободдан Лакнауга бораётган эди.

Уттар-Прадеш губернатори қонун чиқарувчи мажлисда мутлоқ кўпчилик ўрин ололмаган Ҳиндистон Миллий конгресси партияси вакилларига штат ҳукумати тузишни топширганидан сўнг Уттар-Прадешда шу қарорга қарши кўпдан-кўп норозилик митинглари ва намойишлар бўлмоқда.

ЛОНДОН ЭКОНОМИКА МАКТАБИДА НОРОЗИЛИК НАМОЙИШЛАРИ

ЛОНДОН. Англиядаги машҳур коллежлардан бири — Лондон университети ҳузуридаги экономика мактабида бир группа пикетчилар қўлларига плакатлар кўтариб, студентларга демократик ҳуқуқлар берилишини талаб қилмоқдалар.

Коллеж маъмурияти коллеж директорларидан бирининг тайинланишига қарши норозилик митингини уюштирган студентлар раҳбарларидан икки кишини семестр охиригача машғулотлардан четлаштирди.

Ана шу воқеалардан кейин студентлар лекцияларга оммавий равишда қатнашмай қўйдилар ва норозилик намойишлари ўтказдилар. Икки мингга яқин студент машғулотларга қатнашмаётир. (ТАСС).

ОСИЁ ВА АФРИКА МАМЛАКАТЛАРИДА

СОВЕТ—МАЛИ БИТИМИ

БАМАКО. Мали пойтахтида Совет—Мали битими имзоланди. Бу битимда радиоэшиттириш программаларини айирбошлаш, шунингдек техника соҳасида ҳамкорлик қилиш кўзда тутилади.

Мали радиосининг директори бу битим «ҳар иккала мамлакатни бирлаштириб турган кўп томонлама алоқаларни мустаҳкамлашга, шунингдек Совет ва Мали халқларини бир-бирига яқинлаштиришга ёрдам беради» деди.

СОВЕТ ИТТИФОҚИНИНГ ЁРДАМИ БИЛАН

КОЛОМБО. Совет Иттифоқининг молиявий ва техникавий ёрдами билан Коломбо яқинида қурилган шина заводини ишга тушириш тайёргарлиги битай деб қолди. Ҳозир бу завод конвейеридан автомобиль камералари тайёр бўлиб чиқмоқда. Покришкаларнинг биринчи тўдасини завод ишлаб чиқарди.

АНГОЛА ВАТАНПАРВАРЛАРИНИНГ МУВАФФАҚИЯТЛАРИ

БРАЗЗАВИЛЬ. Анголани озод қилиш учун кураш халқ ҳаракатининг партизан отрядлари 1966 йилда 2 мингтадан кўпроқ жанг операциялари ўтказиб, Португалия солдатлари, офицерлари ва унтер офицерларидан 1.610 кишини яксон қилдилар.

Анголада шарқий фронт очилганлиги 1966 йилда Португалия мустамлакачиларига берилган энг оғир зарба бўлди. Бу фронтдаги жанг ҳаракатлари Анголани озод қилиш учун кураш халқ ҳаракати сафларига аҳоли кўплаб кираётганлиги туфайли тез ривожланмоқда.

АНГЛИЯ БАНКЛАРИ ХОДИМЛАРИНИ ЧАҚИРИБ ОЛДИ

ДОРУССАЛОМ. Танзаниядаги бўлимларини Ньерере ҳукумати национализация қилган учта энг катта инглиз банки ўз ходимларини Танзаниядан чақириб олишга киришди.

Лондон молия доираларининг ўзбошимчалик билан қилаётган бу ҳаракатлари ва Англия матбуотининг игвогарлик кампанияси Танзания республикасининг экономикасига путур етказиш мақсадини кўзламоқда. Улар Танзанияда социал-иқтисодий ўзгаришлар амалга оширилганлигига жавобан шундай қилмоқдалар. Бу ўзгаришларнинг пировард мақсади мамлакатнинг тўла иқтисодий мустақиллигини таъминлашдир.

ЮСУФ ЗУАЙННИНГ АЙТГАНЛАРИ

ДАМАШҚ. Халаф шаҳрини Фрот тўғони қурилаётган район билан бевосита туташтирадиган темир йўл участкаси қурила бошлаганлиги муносабати билан Халаф шаҳрида тантанали маросим бўлди. Катта иқтисодий аҳамиятга эга бўлган бу участка жуда тез суръатлар билан қурилади. Фрот тўғони қурилиши учун керакли совет машиналари ва ускуналари мана шу темир йўл участкаси орқали ташиб олиниши керак. Темир йўл участкаси Совет Иттифоқининг ёрдами билан қурилади. Шу участкани қуришда ишлатилаётган совет техникаси ва ускуналарининг кўргазмаси ҳам ўтказилди. Сурия бош министри Юсуф Зуайн тантанали маросимда нутқ сўзлаб, Совет Иттифоқи ва социалистик лагерь мамлакатлари кўмагида амалга оширилаётган иқтисодий лойиҳаларга тўхталиб ўтди. Бош министр шу лойиҳалар орасида Фрот дарёсидаги гидроэнергетика комплексининг биринчи навбатини қуриш биринчи ўрин олиб турганлигини айтиб, «Фрот тўғони янги Сурия иқтисодий мустақиллигига негиз бўлади», деди.

ПОКИСТОНДА КАТТА ТЕМИР РУДА КОНИ ТОПИЛДИ

РАВАЛПИНДИ. Покистон геологлари Кветта (Ғарбий Покистон) шаҳрининг ғарби-жанубида юқори сифатли темир руда кони борлигини аниқладилар. «Пакистан таймс» газетаси шу тўғрида хабар бериб, дастлабки маълумотларга қараганда, бу кондаги темир-руда запаслари бир неча миллион тонна ҳисобланади, руда таркибидаги темир эса 68-85 процент тахмин қилинади, деб ёзмоқда. Бу коннинг очилиши Покистонни пўлат ишлаб чиқармоқ учун ўз темир рудаси билан таъминлаш имкониятини беради.

ГАБОНДА САЙЛОВ ОЛДИ КАМПАНИЯСИ

БАНГИ. Габонда сайлов олди кампанияси қизиб кетди. Мамлакат президент ва парламент сайловларига тайёргарлик кўрмоқда. Бу сайловларда ҳукмрон Габон демократик партиясининг танҳо ўзи кўрсатган номзодлар сайланади. Президентлик лавозимига давлатнинг ҳозирги бошлиғи ва партиянинг бош секретари Леон Мба овозга қўйилади. (ТАСС).

Венгриядаги Дунай металлургия комбинатида Совет Иттифоқининг техникавий ёрдами билан металлни совуқ прокат қилиш бўйича замонавий цех қурилди.

МТИ—ТАСС фотоси.

Чехословакия машинасозларининг маҳсулотлари чет элларда ҳам машҳур. Электр локомотивлари, трамвайлар, автомобиллар, турли двигателлар, кўтарма кранлар, электр асбоблар ва бошқалар барча қитъалардаги ўнлаб мамлакатларга чиқарилади. Суратда: Градец-Краловодаги «ЧКД» заводи цехида. Бу ерда Совет Иттифоқининг 3 минг от кучигача қувватга эга бўлган дизел-моторлар тайёрлаш бўйича буюртмалари муваффақиятли бажарилмоқда.

ЧТК—ТАСС фотоси.

Афғонистон пойтахти Кобулдан жануби-шарқда янги уй-жой массиви қурилмоқда. Қурилиш учун Совет Иттифоқи ёрдами билан ишга туширилган Кобул уйсозлик комбинати темир-бетон плиталари етказиб бермоқда. Суратда: Кобул уйсозлик комбинатининг президенти Муҳаммад Абубакир тайёр уйларни кўздан кечирмоқда.

В. Сухоруких фотоси, (ТАСС фотохроникаси).

Янги шеърлар

Она юрт дер...

Қанотларин силкир полопон,
У ҳам кўзлар юксак парвозни.
Чуғурлайди онаси шу он
Деган каби «юксал шоввозим!»

Муз тоғ эриб, зилол қатралар
Бирлашару юмалар тоғдан.
Ундан ташна лаблар баҳр олар,
Нур оламиз олтин чироғдан.

Полопондир шеърларим ҳали...
Она-юрт дер: «Дадил ёз қанот,
Қатра эдинг, дарё этгали—
Билим бердим, бердим соз
ҳаёт!»

Шамси ОДИЛОВ.

□ □

Юрак туйғулари

Уйқуни тарк этган булбуллар
каби
Инсон ҳаётининг борлиги юрак.
Чаманда серғунча минг гуллар
каби
Ҳар тонгда саломнинг ўзи
муборак.
Юракдан юракка йўл бор
дейдилар,
Шу йўл етаклайди инсонни
мудом;
Инсон бир-бирига дўст-ёр
дейдилар,
Меҳру-муҳаббатдан азиздир
одам,
Қалбдаги соф қоннинг маркази
юрак,
Шундан бошланади қон-
қариндошлик,
Бизнинг ҳар кулгимиз
яшашдан дарак,
Умрнинг қаймоғи дилдошим
ёшлик.
Нозик юрак ҳисси тордай
сероҳанг,
Шул учун юракни эркалаш
яхши.
Саломга чиққандай қуёш билан
тонг
Юрак муҳаббати инсонлик
нақши.
Уйқуни тарк этган булбуллар
каби
Инсон ҳаётининг борлиги юрак.
Чаманда серғунча минг гуллар
каби,
Ҳар тонгда саломнинг ўзи
муборак.

□ □

Вафо

(ОҚ ШЕЪР)

Гуноҳ десанг мен гуноҳкорман,
Биринчи бор оппоқ
кўксингга,
Севги сирин солган ҳам
менман,
Яширма қиз, бир умр кечир!
Мен ҳаётни жуда севаман,
Кўзларимга ёруғ шу жаҳон.
Севгинг эса ҳаётдай ширин,
Айтақолгин муҳаббат сирин?!
Узун-узун кечалар мендай
Хаёлларга чўмиб кетарсан,
Орзулар-ла сайр этарсан;
Уяласан кўрганда мени,
Таржимонлик қилолмай тилинг,
Умид билан ҳайрлашаман
Гоҳ нозинг-ла ачинар дилинг.
Сени дедим, не-не гулларни
Ҳидламасдан, йўлингни кутдим.
Сафарларда бўлган чоғда ҳам
Ғойибона қўлингни тутдим.
Айтақолгин дилда не бўлса
Ором олсин соғинган юрак!
Муҳаббат деб кўнгил қўярхан
Вафосини билмоқлик керак...

Юсуфжон ҲАМДАМ.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ТЕЛЕВИДЕНИЕ БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Ўзбек тилида: 16.55 — Эшиттиришлар программаси, 17.00 — Қўғирчоқ фильм (болалар учун), 17.20 — Телевизион янгиликлар, 17.35 — Ғазалхон ёшлигим («Ёшлик» студияси).

20.30 дан — Москва кўрсатади.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

Рус тилида: 16.55 — Эшиттиришлар программаси, 17.00—Чопавер, жилға (болалар учун мультфильм). 17.20 — Вьетнам, содиқ дўстларинг сен билан (илмий-оммабоп фильм), 17.40 — Чин сўз (қўғирчоқ фильм). 18.20 — Улкада баҳор (концерт), 19.00 — Телевизион янгиликлар, 19.10 — Кичик трагедиялар (телеспектакль).

Ўзбек тилида: 20.50 — Советлар мамлакати дўстларимиз кўзи билан (телефильм), 21.10 — Телевизион янгиликлар, 21.20—Садолар ҳикоя қилади (Асафьев. «Кавказ асири»), 22.00—Кўча тасодифларга тўла (бадиий фильм).

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРДА — 18/III да Спартак, 19/III да кундуз Этик кийган Мушук, кечқурун Лайли ва Мажнун.

ҲАМЗА НОМЛИ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 18/III да Қирол Лир, 19/III да кундуз Вероналик икки йигит, кечқурун Қотил.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 18/III да Гули сиёҳ, 19/III да кундуз Бағри тош, кечқурун Қалам қошлигим.

КИНО

Тепамиздаги осмон — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «ВОСТОК», «ФЕСТИВАЛЬ» «ДРУЖБА» (кундуз ва кечқурун), САНЪАТ САРОЙИ (кундуз соат 5 ярим, кеч 7 ярим ва 9-15 минутда). «ЎЗБЕКИСТОН» (кеч 6,8 ва 10 да).

Севиш тақиқланади — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун САНЪАТ САРОЙИ (эрталаб 11, кундуз 1 ва 3 да).

Опа—СОБИР РАҲИМОВ номли (кундуз ва кечқурун).

Шантеклар маликаси — «ЮЛДУЗ» (кундуз соат 5, кеч 7 ва 9 да).

Океандаги из — НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун).

Асов қирғоқда — «МОСКВА», «МИР», «СПУТНИК», «ЧАЙКА» (кундуз ва кечқурун), НАВОИЙ номли (кундуз соат 1-20 минут ва кеч 7 да). «ДРУЖБА» (эрталаб 11 ярим ва кеч 8 да).

КАБЕЛЬ ВА РАДИОТАРМОҚ МАГИСТРАЛЛАРИ ТЕХНИКА ЭКСПЛУАТАЦИЯСИ БОШҚАРМАСИГА

секретарь-машинистка, старший бухгалтер, омбор мудири, токарлар

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Куйбишев шоссеси, 15-уй, телефон В-3-63-64 (3, 7, 17-автобусларнинг «Тепловоз депоси» остановкаси).

ДИССЕРТАЦИЯ ЁҚЛАЙДИЛАР:

1967 йил 29 март кундуз соат 2 да. Ўзбекистон ССР Фанлар академияси А. С. Пушкин номли Тил ва адабиёт институтининг илмий совети мажлисида (Гоголь кўчаси, 70-уй, конференц-зал фойеси) филология фанлари кандидати деган илмий даражани олиш учун:

А. Ражабов «Усмон Носир» (ҳаёти ва ижоди) деган темада.

Х. Ҳомидов «Фирдавсий «Шоҳнома»сининг ўзбекча таржималари» деган темада.

1967 йил 29 март кундуз соат 2 да. Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг химия ва химия технологияси бўйича бирлашган илмий совети мажлисида (химия институтлари залида, Черданцев кўчаси, 19-уй) химия фанлари кандидати деган илмий даражани олиш учун:

Л. Н. Хуртова «Молибденнинг хомашёдаги, ишлаб чиқарилган ҳосилотлари ва стальдаги миқдорини тез фотометрик усулда аниқлаш» деган темада.

В. М. Беглов «Қора—Тау фосфоритларининг азот кислотаси орқали ишлашда эримайдиган қолдиқларини ажратиш процессларини ўрганиш» деган темада.

Диссертациялар билан академия кутубхонасида танишиш мумкин (А. Тўқаев кўчаси, 1-уй).

И. П. ПАВЛОВ НОМЛИ САМАРҚАНД МЕДИЦИНА ИНСТИТУТИ

қуйидаги вакант вазифаларда ишлаш учун

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Рус тили кафедрасининг старший ўқитувчиси, биология, немис тили, жисмоний тарбия кафедраларига (4 ўриндан) ўқитувчилар.

Конкурс муддати эълон чиққан кундан бошлаб 1 ой.

Мурожаат учун адрес: Самарқанд шаҳар, Артём кўчаси, 23-уй.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ФАНЛАР АКАДЕМИЯСИ А. С. ПУШКИН НОМЛИ ТИЛ ВА АДАБИЁТ ИНСТИТУТИ ва ЎЗБЕКИСТОН ЁЗУВЧИЛАР СОЮЗИ ПРАВЛЕНИЕСИ

филология фанлари доктори Х. Т. Зарифовнинг туғилганига 60 йил тўлиши муносабати билан

ИЛМИЙ СЕССИЯ ЎТКАЗАДИ

Сессия 1967 йил 20 март эрталаб соат 10 да Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг конференц-залида очилади (Гоголь кўчаси, 70-уй).

Тантанали қисм кундуз соат 3 да.

ОДАМ ЮТАР ҚУМ

Ўтган йили баҳорда икки америкалик студент Жон Пиккетт ва Фред Стел даштда кам учрайдиган субтропик ўсимликларни қидира бошлади. Оғир сафар халталарини осиб олган йигитлар фақат қумдан иборат текисликка дуч келдилар. Олдинда кетаётган Пиккетт бирданига қичқириб юборди:

— Тўхта!

Кўринишдан оддийгина қумда у кутилмаганда тўпиғигача ботиб кетган эди... чиқиш учун уринди-ю, лекин қум тиззасигача етди.

— Ёрдам бер, бу одам ютадиган қум экан! — қичқирди у.

Агар унинг дўсти ҳам орқасидан эргашганида иккаласи ҳам қозонга тушиб кетган бўлишарди. Теварак-атрофда эса ёрдам берадиган кимса йўқ эди. Пиккетт бир оёғини қумдан тортиб оламан деб уринган эди, янада чуқурроқ чўка бошлади. Гандираклаб мувозанатни йўқотиб қўйди ва қўли билан ерга йиқилди. Дўсти унга узун таёқ тутди, бироқ Пиккетт қўлини қумдан чиқариб ололмади... У дом-дараксиз бўлиб кетди.

Буларнинг ҳаммаси бир неча минут ичида содир бўлди. Чайқалиб турадиган қумда ҳозиргача кўпгина кишилар ҳалок бўлган. Айрим жойларда сайёҳларга огоҳлантирувчи тахтачаларгина ёрдам бермоқда.

Студент Пиккеттнинг ҳалокатидан сўнг Америка газеталаридан бири шундай воқеани хабар қилди. 1945 йил апрелда Америка қўшинлари фашистлар Германияси территориясига кириб борган бир пайтда маҳсулот юкланган канадалик автоколонна автострада бўйлаб келарди. Кутилмаганда колоннага немис самолётлари ҳужум қилиб қолди. Ҳайдовчилардан бири, Америка армиясининг сержанти зудлик билан йўлдан чиқиб ўз машинаси билан пастаккина чакалакзорга яширинмоқчи бўлди. Қулай жой топиб, у машинасини тўхтатди. Немис бомбардимончилари узоқлашиб кетгунча кутиб турди. Кейин кабина эшигини очмоқчи бўлган эди — очилмади. Сержант машина деразасидан... қумни кўрди. Қум аста-секин машинанинг деразаларини қоплай бошлади — машина ерга кириб борарди. Сержант кабинанинг устидан чиқишдан бошқа илож топа олмади. Бироқ, кўп ўтмай қум машинанинг устини ҳам қоплади. Сержант пайт пойлаб ерга сакради ва чакалакка осилиб қолди. Машина оғир юки билан қумда ғойиб бўлди.

Бундай ҳодисалар олимларни чайқалиб турадиган қум проблемаси билан жиддийроқ шуғулланишга мажбур этмоқда. Индиана штатидан геология профессори доктор Эрнст Шмитт ўзи яшаган шаҳарга яқин жойда қумлоқ тупроқли яйловда кузатишларга бир неча соат вақт сарфлади. Шмитт қумга тош отар ва улар қандай чўкишини кузатиб ўтирарди. Хўш, бу қумнинг бошқа қумлардан фарқи нимада?

Олдинлари чайқаладиган қум думалоқ қумчалардан иборат деб ҳисобланар, шунинг учун ҳам ҳар қандай оғир нарса қумга енгил ва тез чўкиб кетади деб юрилар эди. Бошқа бир гипотеза бўйича эса қум заррачалари сирғанчиқ бўлади ва шунинг учун ҳам нарсалар пастга сирғаниб кетаверади, деб тасдиқланар эди.

Шмитт қумчаларни микроскопда кўздан кечирди ва уларнинг айримлари думалоқ, айримлари носиллиқ шаклда, айрим ҳолларда эса ўткир учли бўлишини аниқлади. Шундай қилиб, думалоқ қумчалар тўғрисидаги гипотеза тасдиқланмади. Шунингдек, сирғанчиқ қум доначалари назарияси ҳам тасдиқланмади. Шмитт кузатишлар ўтказган яйловнинг хўжайини унга шундай деб ҳикоя қилиб берди: «Айрим пайтларда бу қум шундай чайқаладиган бўлиб қолади. Бироқ, августда келинг-а. Ўшанда қум бирам қаттиқ бўладики, ҳатто унинг устида танца тушиш ҳам мумкин».

Маълумки, бу жойда август ойида ҳаво жуда қуруқ келади. Балки буларнинг ҳаммаси ер ости сувлари билан боғлиқдир?

Иккинчи бир геолог жуда ҳам қизиқарли текшириш ўтказди. У қумга пластмассадан киши танасининг оғирлигига тенг келадиган фигураларни ташлади. Сўнгра қумга шланг билан сув юборди. Қум қуруқ пайтида қўғирчоқ тикка туради ёки ётади. У қумга сув қуйилса қўғирчоқ қум устида қолди. Қумнинг остига сув юборилганда эса қўғирчоқ ғойиб бўлди.

Бу геолог чайқаладиган қумда худди сувдаги каби ҳаракат қилиш мумкин деб таъкидлайди. Фақат қумда сузишни ўрганиш керак, холос. Бундай тажрибани унинг ўзи бир дарё сувини бошқариш ишлари пайтида ўтказган эди. Туш пайтида у дарё ирмоғида чайқаладиган қумга дуч келиб қолди. Бир-икки қадам юриши биланоқ чўкиб кетди. Фақат кечга бориб у қаттиқ тупроққа чиқиб олди. Уч метрлик масофани чайқаладиган қум ичида босиб ўтиш учун у 8 соат вақт сарфлади!

Шуни ҳам айтиш керакки, бу тажрибанинг барча тафсилотлари ҳали номаълум ва унинг чиндан ҳам ўтказилгани тўғрисида ишончли далиллар йўқ.

(«ЗНАНИЕ-СИЛА»дан).

Бизнинг адрес ва телефонлар СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ТОШКЕНТ «ПРАВДА ВОСТОКА» КЎЧАСИ № 26. Редактор — В36545. Редактор ўринбосарлари — В37914, В39323. Масъул секретарь — В34455. Масъул секретарь ўринбосарлари — В37283 Партия турмуши — В33469, В37221. Марксизм-ленинизм назариясини пропаганда қилиш, халқаро ҳаёт — В31216. Коммунистик тарбия — В31455. Саноат, капитал қурилиш ва транспорт — В34780. Совет қурилиши — В33258. Қишлоқ хўжалик — В37604. Адабиёт ва санъат — В32036, В37221. Фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — В34451. Маҳаллий ахборот — В32347. Оммавий ишлар ва хатлар — В38679, В33555. Иллюстрация — В34524. Стенографистка — В37343. Корректура — В37162. Эълонлар — В38142. Коммутатор — В30249, В30250, В30251, В30252, В30253, В30254, В30255, В30256, В30257, В30258.

№ А — 65. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бирлашган нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри. Индекс 64543. Р. 00747.